49ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1639 Կ. ՊՈԼԻՍ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ 24 ՀՈԿՏ. – 6 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1906 20 ՐԱՄԱԶԱՆ 1324 – 24 ԹԵՇՐԻՆԷ ԷՒՎԷԼ 1322

Journal Armenien
MANZOUME-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte.
CONSTANTINOPLE

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒԻ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Գասը Ալի Ճատտէսի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ
ՆԵՐՔԻՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیجه یومی وسیاسی غزته در
صاحب امتیازی: اوهانس قیصر
اداره‌خانه‌سی: باب عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՆԽԻԿ	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 ղր.	50 ղր.
Գաւառներու համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 ֆր.	13 ֆր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար տողը 5 ղրուշ
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ «ՄԱՆԶՈՒՄԷ», ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ — 10 ՓԱՐԱ

ՔԱՀԱՆԱՆԵՐՈՒ ԿՐԿՆԱՄՈՒՍՆՈՒԹԻՒՆԸ

«Ամենայն Հայոց Ս. Հայրապետը կոնդակաւ մը կ'իմացնէր թէ մէկ քանի այրիացեալ քահանաներ կրկնամուսնութեան թոյլտուութիւն կը խնդրեն, այս մասին Կրօնական Ժողովին ալ կարծիքը կը հարցնէ. Ժողովը արժան գտաւ Ս. Պատրիարքին յանձնել բացատական պատասխան մը գրել»
ԹԵՐԹԵՐԸ

Այս եղաւ Կեդր. Վարչ. Կրօնական Ժողովին համբաւաւոր որոշումը Ս. Հայրապետին ներկայացուած խնդրին շուրջ, զոր արդէն գուշակել դժուար չէր։

Ինչ որ ամենէն աւելի կը հետաքրքրէ մեզ այդ որոշումին մէջ, երկու հեղինակաւոր եկեղեցական իշխանութեանց մտածումի ուղղութեան խորունկ տարբերութիւնն է. մէկ կողմէն Ընդհանրական Հայրապետին թոյլատու և անկաշկանդ ոգին հանդէպ եկեղեցական այնպիսի կանոնադրութեանց որոնք կրնան հինցած, անբանաւոր և ժամանակին ոգւոյն անհամապատասխան նկատուիլ, և նոյն չափով զանոնք բառնալու կամ գոնէ թեթեւցնելու անկեղծ փափաքի մը արտայայտութիւնը. միւս կողմէն Կրօնական Ժողովին պահպանողականութիւնը և դասին հաւատարիմ մնալու աւանդամոլութիւնը, եթէ ասիկա եկեղեցական տիրող օրէնքներու նախանձաւորութիւն պիտի մեկնուի, չենք կարծեր որ Ս. Հայրապետը այս տեսակէտով անգիտ ըլլայ։ Եկեղեցական նոյն կանոնին շուրջ այս հեղինակութիւններու մտածումի տարբերութիւնը խորհիլ կուտայ մեզի թէ խնդրի տակ եղող բարեփոխութիւնը եկեղեցիին կազմակերպութիւնը խանգարելու և անոր գոյութեան սպառնալու հանգամանքէն շատ հեռու է։ Եթէ Ս. Հայրապետը կը խորհի թէ կրնայ այդ փոփոխութիւնը օրէնքի մը կարգ անցնիլ և ասիկա՝ առանց վնասելու եկեղեցիին, ինքնին ջուրը կ'իյնան յանուն նոյն եկեղեցւոյն յարուցուած ընդդիմութիւնները, քանի որ Ս. Հայրապետը ոչ նուազ լաւ կերպով ուսած է մեր եկեղեցին, թափանցած է անոր ոգւոյն և կը ճանչնայ անոր կազմակերպութիւնը։

Բայց ի՞նչ է խնդիրը, քահանայ մը դժբախտութիւնը կ'ունենայ կորսնցնելու իր կեանքի ընկերը, որով իր զաւակներովը որոնք կրնան բազմաթիւ ըլլալ (գիւղացի քահանաները բազմանդամ ընտանիքի հայր ըլլալու համբաւը կը վայելեն) կը մնայ երեսի վրայ զրկուած ընտանիքին նախախնամութենէն. ուխտը զոր հանդիսաւորապէս ըրած է, կը կապէ զինքը, դատապարտուած է չարունակել կեանքը այն վիճակին մէջ ուր դրաւ զինքը հարուածող դժբախտութիւնը. եկեղեցական կանոնը կ'արգիլէ իրեն կրկնամուսնութիւնը. երկու ճամբայ կայ իրեն համար կամ վարդապետ ըլլալ և վանք մը քաշուիլ, Աստուծոյ խնամքին յանձնելով իր տունը. կամ քահանայ մնալ և տեսնել իր ընտանիքին և զաւակներուն խորտակումը։

Մեր եկեղեցական նուիրապետութեան գլխաւոր աստիճանները երեք են. նախ՝ քահանան, ամուսնացեալ կղերը, որուն վիճակած է եկեղեցական կազմակերպութեան մեքենական մասին գործադրութիւնը, ծիսակատարութիւնը, որուն վրայ կ'աւելնայ խղճամիտ և իր պաշտօնին գիտակցութիւնը ունեցող քահանայի մը համար աւելի կարեւոր բան մը, հոգեւոր այցելութիւնները։ Երկրորդ՝ ամուրի եկեղեցականը, վարդապետ հանգամանքով՝ որուն պաշտօնն է կենաց Բանին քարոզութիւնը։ Երրորդ՝ եպիսկոպոսը, ամուրի եկեղեցականութեան բարձրագոյն աստիճանը, որ սովորաբար պաշտօն պիտի ունենայ թեմի մը հոգեւոր հովուութիւնը վարելու։ Արդ, մեր եկեղեցւոյ նուիրապետական կարգին մէջ ամուսնացեալ կղերին գոյութիւնը անհրաժեշտ է, քանի որ անոր պաշտօնին ամենէն կարեւոր մասը կը կայանայ ընտանիքներու տալիք հոգեւոր այցելութիւններու մէջ. երբ քահանան կը կորսնցնէ իր կինը, կը դադրի ինքնին իր նուիրապետական կարգին մէջ մնալու իրաւունքէն, իբրեւ քահանայ. հակասութիւն մըն է այս՝ զոր օրէնքը նախատեսած է, և այդ կարգի քահանաներու համար վարդապետանալու թոյլտուութիւնը անօրինած է. բայց երբ քահանան այդ աստիճանին պահանջած հմտութիւնը չունի, (և մեր քահանաներու մեծ մասը, քիչ բացառութիւնով, այդ վիճակին մէջ են), ինչպէս համարձակի վարդապետ ըլլալ. երբ այս վերջին պաշտօնին մէջ օգտակար չըլլալու գիտակցութիւնը կը ցցուի իր առջեւ, ինչպէս կրնայ յանձն առնել վարդապետ ըլլալ, քանի որ շատ շատ մաղթանք բառողի կամ ասայակիրի մը անշուք դերը պիտի կրնայ կատարել. ուստի ստիպուած պիտի մնայ քահանայ. բայց առանց երէցկնոջ քահանան օրէնքին առջեւ անկանոնութիւն մըն է մեր եկեղեցական կազմակերպութեամբ. ուստի օրինաւոր պիտի ըլլար կամ կին մը տալ անոր և կամ դադրեցնել զինքը քահանայագործելէ։ Քահանային կրկնամուսնութիւնը կուգայ բառնալ օրէնքին այս հակասութիւնը որ բացատրութեան կարօտ չէ։

Բայց ի՛նչ մեղաւոր մտածում, քահանան սովորական մահկանացուի մը պէս երկրորդ կնոջ մը, թաղուկներուն մէջ!։ Ասիկա պարզապէս սրբապղծութիւն է։ Չէ՞ որ Մովսէսի օրէնքէն սկսելով Քահանան պէտք է սուրբ ըլլայ, պէտք է կոյս մը միայն առած ըլլայ և Առաքեալը չէ՞ր որ կը պոռար ժողովուրդին. Լաւ է որ ինծի պէս ըլլաք, բայց եթէ չէք կրնար համբերել, աղէկ կ'ընէք որ ամուսնանաք. (Պօղոս առաքեալ ամուսնացած չէր)։ Ըսել է թէ ամուսնութիւնը աղէկ աչքով դիտուած չէ եկեղեցիին մէջ առաջին օրերէն, հակառակ անոր եկեղեցական խորհուրդ ըլլալուն։

Գաղափարներու նոյն ընթացքը որ ճգնաւորութիւնը իր բոլոր խստակեաց ձեւերուն մէջ երեւան բերաւ քրիստոնէութեան առաջին դարերուն մէջ, եկեղեցիին վրայ ալ ունեցաւ իր խորունկ ազդեցութիւնը, անոր սեմերէն ներս մուծանելով ամուրի եկեղեցականութիւնը. բարձրագոյն պաշտօններու և դիրքի առաջին աստիճաններուն վրայ հանելով զայն, և ամուսնացեալ կղերականութիւնը սահմանելով ծիսակատարութեան, հազիւ թէ քիչ մը բարձր սովորական ժողովուրդէն, որուն հետ ապրելու կոչումը ունէր, և որ անոր պէս ամուսնացած ըլլալու մեղքը, չըսենք սրբապղծութիւնը կը կրէր իր վրայ։

Բայց մենք և Կրօն. Ժողովին Սրբազան Հայրերը աղէկ գիտենք որ եկեղեցին նուիրապետական բարձրագոյն միակ կարգ մը ունի, և այն ալ քահանայինն է. եպիսկոպոսն այսպէս եղած է և մնացածները, ամենքն ալ, եկամուտ յաւելումներ են օրինաւոր և միակ բանաւոր կարգին վրայ։

Բայց չմոռնանք այրիացեալ քահանան զոր Ս. Հայրապետը կ'երեւայ թէ երկար խորհելէ վերջ միայն, մտադրած է ուշադրութեանն յանձնել Կրօն. Ժողովին։

Ի՞նչ պիտի ըլլայ այդ քահանան, ի՞նչպէս պիտի խնամէ իր զաւակները. կ'արժէ խորհիլ ասոր վրայ, երբ մարդ որուն մէջ դեռ կը խօսին սիրտը և զգացումները։ Եթէ ունի իր մերձաւոր ազգականներուն մէջ մէկը կամ չափահաս աղջիկ մը որ կարենայ չափով մը լեցնել մօր պակասը, շատ լաւ, ասիկա բարեբախտութիւն մըն է քահանային համար և մխիթարութիւն մը իր վիշտին մէջ, իր զաւակները երեսի վրայ չպիտի մնան. եթէ սակայն այդ բարեբաղդութիւնը կը պակսի, այն ատեն հարկ պիտի ըլլայ վճարուած մէկը գտնել, բայց խնդիր է թէ գիւղացի աղքատ քահանայ մը որուն ընտանիքը արդէն ծանր բեռ մըն է իրեն համար, պիտի կրնա՞յ տոկալ այդ յաւելուածական ծախքին։ Գիւղացի քահանաները տնտեսական հեշտ պայմաններու մէջ չեն գտնուիր բնաւ, և որչափ գիտեմ, կրկնամուսնութեան խնդրանքը գաւառներէն և գիւղացիներէն եղաւ յարդ, անոր համար որ նոյն վիճակին մատնուած քաղաքացի քահանան կրնայ ելից հնարք մը գտնել իրեն համար քաղաքին տուած բազմապատիկ դիւրութիւններէն օգտուելով։ Գիւղացի քահանային երէցկինը իր ամուսնոյն համար լոկ կին մը չէ, այլ կարեւոր օգնական մը իր ելեւմուտքը հաւասարակշռելու համար, որովհետեւ ասիկա տունին մէջ և անկէ դուրս իր աշխատութիւններով բաւական նպաստ մը կը բերէ տան ծախքերը գոցելու համար. ուրեմն այս պարագային մէջ այրիացեալ քահանան կնոջմէ մը աւելի բան մը կորսնցուցած կ'ըլլայ։ Զանոնք կրկնամուսնութենէ զրկելու որոշումին հետեւանքը պիտի ըլլայ անպաշտպան թողուլ այդ կարգի քահանաները և յուսահատութեան մատնել զանոնք։

Ասոր վրայ կայ, այդ քահանան կը կորսնցնէ իր հոգեւոր և բարոյական հեղինակութիւնը ուրիշէ վերջ, իր այցելութիւնները կրնան անախորժ մեկնութիւններու առիթ ըլլալ. ասիկա առաւ չպիտի վգայ ինքզինքը իր պաշտօնին կիրարկումին մէջ. եթէ այս փափկանկատութեամբ իր այցելութիւնները դադրեցնէ և կամ գոնէ չափաւորէ, դարձեալ քննադատելի պիտի համարուի իր ընթացքը, իբր թերացող մը իր պարտականութեանց մէջ. չուարած պիտի մնայ և ոսկէ օգտակարութիւն անկարելի պիտի ըլլայ սպասել իրմէն. ենթադրելով սակայն որ կարենայ պահել իր մաքի հաւասարակշռութիւնը զինքը խորտակող դժբաղդութեան մէջ, մանաւանդ երբ երիտասարդ է և անգութ բաղդը չէ խնայած իր դեռահաս տարիքին, եթէ բարոյապէս չինկնելու չափ զօրաւոր նկարագիր իսկ ունենայ, տակաւ անօգուտ արարած մը պիտի դառնայ իրերու բնական վիճակին քայքայումովը ջլատուած կամ ապուշ դարձած։ Ահ և ասկէ աւելի սոսկալի բան մը պիտի ըլլայ այրիացեալ քահանային պատկերը որուն բազմաթիւ օրինակները մէջտեղն են, և այս ամէնը չպիտի ըլլային, կանոնական պզտիկ չեղումով մը, ինքնին անշուշտ, քահանային տալով կեանքի ընկեր մը։

Եկեղեցական օրէնքը անողոք է. մենք կ'որդեգրենք այրիացեալ քահանային դժբաղդութեան, պայմանով մը միայն, ըսելով կը թողու և ալ առկա է զինքը կաշկանդող կապերէն։ Բայց այդպէս չէ, խորհինք քիչ մը. այդ քահանան եթէ անկարող մէկն է իր հեռացումը ծանր չպիտի կշռէ նժարին մէջ, բայց եթէ իր պաշտօնին յարմարագոյն անձը ըլլալու փորձը տուած է և ասանկ քահանաներ բացառութիւն են, ինչո՞ւ եկեղեցին զրկուի այդ կարող պաշտօնէին գործունէութենէն և հոգեւոր ազդեցութենէն, կ'արժէ՞ ասանկ քահանայէ մը զրկուիլ կանոնի մը սիրոյն համար որ կանոնէն շատ աւելի կ'արժէ ժողովուրդին հոգեւոր շահերուն տեսակէտով։ Միւս կողմէն եթէ այդ անբանաւոր կաշկանդումը վերցուած ըլլայ, իրաւունք չունի՞նք խորհելու թէ շատ աւելի կարողներ պիտի ուզէին ընդգրկել քահանայական պաշտօնը, որուն համար կը գանգատինք չարունակ թէ անկարողներու ժամադրավայրը դարձած է։

Հակառակ այս ամէն նկատումներուն, եթէ օրէնքը գործադրուի իր բովանդակ խստութեամբ, երկու հետեւանք պիտի ունենանք մեր առջեւ, այն է կամ քահանան, իր պաշտօնը պահելով հանդերձ, պիտի իյնայ բարոյապէս գայթակղութիւն աւելցնելով եկեղեցիին մէջ, կամ այն է որ, եթէ քահանան անկեղծ է և անկարող կ'զգայ այդ լուծին հանդուրժելու, պիտի քաշուի ասպարէզէն, նախատինքի առարկայ դառնալով ամէնուն առջեւ, ինչ որ արդար չէ և հակառակ քրիստոնէական ոգւոյն։

Պէտք է ընդունինք թէ քահանային կրկնամուսնութիւնը կրնայ իր անպատեհութիւնները ունենալ ընկերական և եկեղեցական կրկին տեսակէտներով. օրինակի համար, կրնայ կազմել այնպիսի ընտանիք մը որ պատուաբեր չըլլայ իր դիրքին և առաւ գայթակղութեան պատճառէ իր հօտին, բայց այս անպատեհութիւնները ինչ որ ալ ըլլան, չեն կրնար երբեք հակակշռել այն չարիքներուն որոնց ծնունդ պիտի տայ քահանային այրիացեալ վիճակը։

Գ. ՄԽԱԼԵԱՆ

ԳՈՐԾԱՒՈՐԻՆ ՅԱՐԳԸ

Ինչու չեմ զարմանար, երբ Եւրոպացի վաճառականներ մեր հրապարակներուն վրայ և կը հարստանան, մինչ հայ վաճառականները ոչ միայն չեն յառաջդիմեր, նոր յաճախորդներ ձեռք չեն անցըներ, այլ և ցարդ իրենցմէ ապրանք գնողները ձեռքէ կը հանեն, որով իրենց գործառնութիւնները օր ըստ օրէ կը պակսին։ Այդ վիճակին պատճառը միմիայն վաճառականութեան վարժարաններու չգոյութեան կարելի չէ վերագրել, —թէպէտ մեր ազգային վարժարանները կրնան շատ մը գեղեցիկ ուսումներէ աւելի գործնական և գործածական ուսումներու այժմ տալ, — այլ ի մէջ այլոց խարդախութեան, ապրանքին լայնքէն կամ երկայնքէն գողնալու ունակութեան, վասն զի մեր վաճառականը իր մտքին ճարտարութիւնը չի գործածեր մասնաճիւղին մէջ նորութիւններ մտցնելու, նորօրինակ ապրանքներ ներմուծելու, նոր հրապարակներ ստեղծելու, այլ բոլոր ճիգը կը թափէ մրցակցէն աւելի աժան կարենալ ծախելու համար ապրանքին տեսակը ստորնացնել կամ զանազան նենգաւոր նմանութիւններ մըտցընել։ Եւ երբ այդ կողմէն ճարը հատնի, յաճախ սպառողին հասնելէ առաջ ապրանքին ձեւափոխութիւն կրել տուող գործաւորին օրականին մէջ կը փնտռէ շահը, բայց առանց ըսելու գործաւորին, «Պարո՛ն, այսինչը աւելի աժան կը բանի. հետեւաբար եթէ յանձն չես առներ, ազատ պիտի ըլլամ անոր յանձնել ապրանքիս բանուածքը»։ Թէպէտ այդպիսի վարմունք մը առնական և պատուաւոր չի կրնար համարուիլ, քանի որ այդու գործաւորութիւնը կը ստորնացնէ և կերպ կերպ խարդախութիւններ գործելու հարկին մէջ կը դնէ, այսուհանդերձ չորպաճի վաճառականը առով չի բաւականանար և լրբութիւնը կ'ընէ. «Պարոն գործաւոր, թերեւս քու ընտանիքիդ անդամներէն մէկ քանին աշխատելով փոքր օրական մը կը շահին, քու վիճակդ մեծ ծախքեր չի պահանջեր, քու ապրուստդ մեծածախս չէ, հետեւաբար 10 կամ 15 ղրշ. օրական կը բաւէ և աւելի չեմ կրնար տալ»։ Բայց պարոն չօրպաճի, այդ խեղճ աշխատաւորը որ յաճախ բազմանդամ ընտանիքի մը պահպանութեան հոգը ունի և ուր յաճախ հիւանդութիւնն ալ անպակաս է, ինչո՞ւ օրուան 10-12 ժամուան չարաչար յոգնութեանը փոխարէն այդքան չնչին վարձքով բաւականանայ. միթէ այդ մարդը ոսկէ տկարութիւնով անգործ չի՞ մնար կամ աշխատելու գործ չի գտնելով ձեռքերը գրպանը դրած պարապելու հարկին մէջ չի՞ կրնար գտնուիլ, կամ տարիքը յառաջանալով աշխատելու անկարողութիւնը նկատի առնելու չէ՞։ Հուսկ ուրեմն միթէ՞ մեղաւոր է երբ կը ջանայ քիչ մը դրամի տէր ըլլալ և գտնուած խեղճ վիճակէն բարձրանալ։

Թերեւս քրթմնջողներ ըլլան. որ եթէ այդ օրականը չի բաւեր թող չաշխատի. բայց ինչպէս ապրեցնէ իր ընտանիքը, չէ՞ մի որ նաչարը կ'ուտէ բանձարը, մանաւանդ այժմու յառաջդիմութեան դարուս երբ ապրուստի պայմանները բազմացած և դժուարացած են։

Ասոնք կը գրեմ ոչ թէ վաճառականները գութի շարժելու կամ անոնց բանավարութիւնը ուղղելու, քանի որ եթէ զգացողներ ալ գտնուին «մինակ ես չեմ ա'» ըսելով ինքզինքնին պիտի չքմեղացնեն. հապա իրենց կ'ուզեմ հասկցնել թէ գործաւորին ոսկէ խարդախութեան վերահասու եթէ ըլլան իսկ բարկանալու և զայն անարգելու չեն, քանի որ մարդ այն ալ արեւին ներքեւ իրեն տեղ մը կ'ուզէ ունենալ և մանաւանդ իր վատ արարքը ամօթալի չի համարիր, քանի որ իրմէ շատ աւելի պատուաւոր կարծուած, ամենէն յարգանք ընդունող և ապրանքով լեցուն վաճառատան մը տէր վաճառականն ալ իրեն պէս ուրիշը խաբելու, անոր աչքին փոշի փչելուն մէջ կը փնտռէ իր շահը, և ասոր աչքաբացութիւն, ինքնիքրութիւն կ'ըսեն եղեր!!

ԱՐՏԱՔԻՆ

ԳԵՐՄԱՆ ՎԱՐԺԱՊԵՏԻՆ ՀՐԱԺԱՐՄԱՆ ԶՐՈՅՑՆԵՐԸ

Վարչապետ Իշխան Պիւլով վեց ամիս Հօմպուրկ մնալով Վարչապետարան դառնալէ վերջ, չարունակ անոր հրաժարման զրոյցներուն վրայ կը խօսուի։ Կը հերքուին, բայց նորէն մէջտեղ կ'ելլեն։ Պահ մը բոլորովին կը թաղուին, երկրորդ պահուն դարձեալ կը յայտնուին, և որքան ալ Վարչապետութեան ենթադրական տագնապին բուն շարժառիթը բացայայտ չէ, սակայն

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԹԵՐԹՕՆԸ)(32)(

ՀԵՏԱՔՐՔՐԱՇԱՐԺ ՏԵՍԱՐԱՆՆԵՐ

ՄԵՂՐԱԼՈՒՍՆԻ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

Է.

ԿՈՂՄՆԱՅՈՅՑԸ ԿԸ ԽՕՍԻ

Հիմայ որ երկու ամուսինները համոզուած էին թէ Ատլանդեան Ովկիանոսը մտնելու վրայ են, ա'լ աւելի մտատանջութեան մէջ թաղուիլ սկսան։ Ի՞նչ էր արդեօք Լուկի նպատակը, ո՛ւր պիտի տանէր արդեօք զիրենք այսչափ երկնթաց չոգենաւով մը։ Ատլանդեան Ովկէանոսէն անդին անել ճամբայ մը կար. եթէ այս սոսկալի մարդը զիրենք աւելի առաջ քշելով Եւրոպայի ջուրերէն դուրս հանել ուզէր, այն ատեն ի՛նչ պիտի ըլլար իրենց վիճակը։ Երկուքն ալ թէեւ լուռ ու անխօս, սակայն փոխադարձաբար երկիւղի ու սոսկումի տպաւորութիւն մը կը կարդային իրարու աչքին մէջ։ Վախը պահ մը այն աստիճան սաստկացաւ որ Լիւսիէն Սառայի փափուկ ձեռքերը իր ձեռքերուն մէջ առնելով զայն գօտեպնդելու դիտումով,

—Սիրելի ամուսինս, մրմնջեց։

—Սիրելի Լիւսիէնս, պատասխանեց դքսուհին։

Այս խօսակցութիւնը ընդհատեցաւ յանկարծական ձայնով մը, որ կարծես խողովակի մը մէջէն կը հասնէր։

—Դեռ հոս, նաւապետին կամրջակին վրա՞յ էք, արձագանգեց աներեւոյթին ձայնը։

Սառա ու Լիւսիէն արդէն անհանգստութեամբ տագնապած, անմիջապէս ցատկեցին ու սկսան չորս կողմը դիտել, գոնէ ձայնին եկած կողմը ճշդելու համար։ Պահ մը անթել հեռագիր մը ըլլալ կարծեցին, ետքը Սառա ուսերը թօթուելով,

—Մենք արդէն ահ ու սարսափի մատնուած՝ տրամադրութիւն ունէինք գերբնական բանի մը ակնկալելու։ Խօսող չկար, այս ձայնը երեւակայութիւն մըն էր պարզապէս։

—Բայց ես ալ լսեցի, առարկեց Լիւսիէն։

Անոնց այս խօսակցութեան մէջ անծանօթին ձայնը դարձեալ կրկնուեցաւ որ կ'ըսէր.

—Դարձեա՛լ նաւապետին կամրջակին վրայ կը գտնուիք.

—Դուք ո՞վ էք հարցուցին երկու ամուսինները մէկ բերան։

Անծանօթին ձայնը պատասխանեց,

—Ձեզի նման գերի մը. կ'աղաչեմ չըլլայ որ բան մը զգացնէք. վերջը մեր վիճակը ա՛լ աւելի կը վատթարանայ. հոս նաւապետին կամրջակին վրայ խօսուած խօսքերը ուրիշ կողմէ չեն լսուիր.

—Բայց հաճեցէք ըսել թէ ո՛վ էք դուք։

Անունս ՏՈՒՏԸՀԱՆ է։

—Ա՞յն մարդն էք որ կեղծ ձկնորսներու ուռկանովը որսացուեցաւ.

—Այո՛, ճիշդ այն անձը զոր դուք փրկելու համար այս վտանգին ենթարկուեցաք. ես ալ հիմա փոխարինութիւն մը ըլլալու համար ձեզի փրկելու պիտի ջանամ։

—Բայց մեզի բարիք մը ընելու վիճակին մէջ էք։

—Ինչո՞ւ չէ. Լուկ իմ առաջին աշակերտս ու առաջին նաւապետս էր. զիս խաբեց. ինծի դէմ դաւադրութիւն ըրաւ. բայց պէտք է գիտնաք որ դեռ իր հմտութիւնը թերի է այս արհեստին մէջ. շատ բաներ կան, ծանր գաղտնիքներ, զորս չեմ սորվեցուցած իրեն. Լուկ չգիտեր թէ վարի սրահին ու այս նաւապետի կամրջակին միջեւ հաղորդակցութեան գաղտնի ճամբայ մը կայ. հիմա եթէ դուք կարող ըլլաք մինչեւ վերջը ամէն զգուշութիւն բանեցնել, ես ձեզի կրնամ ազատել գուցէ. Լուկի ինչ ստորին արարած ըլլալը հասկցած էք. անոր համեմատ արթուն կեցէք միշտ. ամէն օր կէս օրին հոս եկէք և ձեր գտնուած կէտը փնտռելու պատրուակով աս տեղուանքը սլքտացէք... մէկ մըն ալ... Նախ և առաջ...

Ձայնը յանկարծ ընդհատեցաւ։

Սառա ու Լիւսիէն բանալիի թեթեւ ձայն մը առին, ուրկէ անմիջապէս ետք լռութիւնը տիրեց. դքսուհին ամուսնոյն ականջէն ծռելով,

—Տեսա՞ր Լիւսիէն, ըսաւ, հիմայ համոզուեցայ, որ այլ եւս պիտի փըրկուինք։

—Այո՛, համոզուեցայ, բայց մասամբ։

— Մինչեւ վաղը սպասելու ենք ապասել. բայց ի՛նչպէս պիտի գործածենք մեր այս ժամանակը։

—Նախ քիչ մը ճաշենք, ետքը մեր գլխուն ճարը կը նայինք։

—Այո՛, այո՛, ետքը չոգենաւին վերնայարկը կը պտտինք մինչեւ որ յոգնինք, այսպէսով մեր քունն ալ կ'ապահովենք։

Սառա այսպէս խօսելով, լարախաղացի մը ճարպիկութեամբ, երկաթ սանդուխներէն դէպի վար սահեցաւ.

—Որչափ երջանիկ եմ, գոչեց դուքսը, ձեզ այդչափ ուրախ տեսնելով։

Ը.

ՆՈՐ ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Դքսուհիին աչքերուն մէջ քաջալերանքի կայծ մը կը ցոլար. կարծես Տուտըհանի յայտարարութիւնը նոր կորով մը ներշնչեց իրեն, որ հիմա ա՛լ աւելի ոգեւորուած սկսաւ ուրախանալ իր ձեռնարկած գործին վրայ։ Արդարեւ մեղրալուսնի ուղեւորութեան այս անակնկալ ընդհատումը մասամբ մը ցաւալի էր, սակայն միւս կողմէ, քանի որ Տուտըհանի նման, Լուկէ աւելի մեծ հեղինակութիւն մը, իր աջակցութիւնը կը խոստանար, խնդիրը բոլորովին տարբեր կերպարանք կ'առնէր և Սառա իր արկածախնդրական ձգտումներուն գոհացում տուած ըլլալու հաճոյքը կը զգար այս միջադէպին շնորհիւ։

Երկու ամուսիններ այսպէս խորհրդածելով երբ կ'անցնէին չոգենաւին ծխնելոյզին առջեւէն, քիչ մը հեռուն զարմանքով երկու աղջիկներ տեսան. ասիկա անակնկալներու անակնկալն էր իրենց համար, որ ամայի կը կարծէին չոգենաւը։ Դեռատի հարսը դէպի երկու աղջիկները ուղղելով ակնարկը,

—Ա՛հ, մոլատաց, Մօնա Լապիանօֆն ու Լիամօթի Աստղին, ինչ բաղդաւորութիւն. ասոնք ի՛նչ գործ ունին հոս։

Սառա այսպէս խօսելով հանդերձ յանկարծ կանգ առաւ երկչոտ ձեւով մը ու ինքզինքը երկու աղջիկներէն ծածկել ջանաց։ Ուշիմ կինը առաջին վայրկեանէն իսկ սկսաւ վախնալ այս հանդիպումէն, որ կրնար Լուկի մէկ նոր խորամանկութեան արդիւնքը ըլլալ։ Այն ցածոգի աւազակը իր միջնորդութեամբը խլած էր այս երկու աղջիկները իրենց ծնողացը ձեռքէն ու բերած իբր գերի պահած էր Մահարաձու չոգենաւին մէջ։ Աղջիկները ի հարկէ պիտի յիշէին այս պարագան ու միշտ զինքը Լուկի մէկ գործիքը նկատելով, սոսկում պիտի զգային իրմէ։

(Շարունակելի)

ստոյգ է թէ ո՛րքան կը մօտենայ Ռայխսթակի նստաշրջանին սկզբնաւորութիւնը, այնքան աւելի իշխան Պիւլովի գլխուն վրայ կը կուտակուի ամպը, թէեւ միշտ զրոյցի երբեմն տատանեալ վիճակով: Այս առթիւ ամէնէն աւելի առեղծուածայինը սա՛ է թէ երբեք Վարչապետին առողջական վիճակին մէջ չի հաստատուիր չարժաւիթը, ընդհակառակն ամէն կողմէ կը հաւաստուի թէ Իշխան Պիւլով անցեալ տարի Զատկի միջոցին Ռայխսթակի մէկ նստին ատեն ենթարկուած հարուածէն բոլորովին ապաքինած է, և կրկին վերստացած է իր մարմնական և մտաւոր ոյժը: Հետեւաբար ո՞ւրկէց ծագում և սնունդ կ'առնեն այս հրաժարման զրոյցները: Ի՞նչպէս կարելի է որ հետզհետէ կը ստուարանան և չեն տկարանար, մինչ Վիլհէլմ կայսր դեռ անցեալ կիրակի օր Վարչապետին հիւր եղաւ և ցոյց տուաւ նոյն համակրութիւնը, վոր յայտնած էր Ն. Վեհափառութիւն, երբ Ռայխսթակին մէջ Պիւլով իշխանին յանկարծական հիւանդութեան լուրը առնելով, փութաց անձամբ «իր Պէրնհարտ»ին որպիսութիւնը հարցնել:

Բոլոր այս հարցումներուն միակ հնարաւոր պատասխանը կրնայ ըլլալ Պիւլով իշխանին և երկրագործական նախարար Բոտպիէլսքիի միջեւ գտնուած կացութիւնը: Երկուքը մրցակից են իրարու: Ցայտնի է թէ Գերման մամուլը գաղթային բանակին մէջ գործուած մատակարարական զեղծումներուն համար ո՛րքան պատասխանատու բռնեց Բոտպիէլսքին: Պիւլովի և այս վերջինին միջեւ կացութիւնը ա՛յն աստիճան սուր հանգամանք մը առաւ որ յայտնի էր թէ մին կամ միւսը պէտք էր քաշուիլ: Ցաղթութիւնը երկու պայքարողներէն մէկուն կամ միւսին պէտք էր դառնալ: Բայց պարտեալը ինչո՞ւ Պիւլով իշխանը ըլլայ: Այս հարցումը ակամայ պէտք է ընել հրաժարման զրոյցի այս վայրկեանին: Երբ գաղթային ծանօթ գայթակղութիւնները երեւան եկան, խախտուած դիրքը Պիւլովինը չէր համարուեր, թէեւ Գաղթային Վարչութեան մէկ մասը արտաքին գործոց նախարարութեան կը վերաբերի, այլ աւելի երկրագործական նախարար Բոտպիէլսքիի դիրքը խախտուած կը համարուէր, զեղծանող Թիբբէլսքիրխ վաճառատան հետ Բոտպիէլսքիի յարաբերութիւններուն յայտնուելէն վերջ: Պաշտօնական Նորտտայչէ Ալկեմայնէ Ցայթունկն էր որ այն ատեն յայտարարեց թէ Մ. Բոտպիէլսքի խնդրեց վարչապետ Պիւլով իշխանէն իր (Բոտպիէլսքիի) հրաժարականը կայսեր մատուցանել: Բայց երբեմնի Հուսարներու զօրավար երկրագործական նախարարը մնաց իր պաշտօնատան մէջ, և մինչ ամէն օր իր քաշուելուն լուրին կը սպասուէր, միշտ սակայն սա՛ լուրը կը հրատարակուէր.—«Երկրագործական պաշտօնարանին մէջ նոր բան մը չկայ:» Ընդհակառակն Մ. Բոտպիէլսքի բացառիկ շնորհք մը վայելեց, երբեւ հիւր Ռոմինթէնի որսորդական դղեակը հրաւիրուեցաւ կայսեր կողմէ, ուրկէց մակաբերուեցաւ թէ երկրագործական նախարարին դիրքը հաստատուն է, մինչ թէ ծանուցուեցաւ թէ նախարարը պարտաւորուած է պահ մը իր Տալմէնի ագարակին մէջ անցընել առողջութեան նպատակաւ: Այսու հանդերձ, Պիւլովի և Բոտպիէլսքիի միջեւ պայքարը անշօշափելի պիտի չթողուր Վարչապետին դիրքը, բայց խախտած չէր:

Ահա Վարչապետին հրաժարման մասին Պերլինէ ծանուցուած վերջին տեղեկութիւնները. — Զրոյցները չեն հաստատուած, բայց երկրագործական նախարարին ուրիշ պաշտօն մը տրուելու մասին շատ կը խօսուի:

ՄԱՐՈՔԻ ԺՈՂՈՎԸ ԵՒ ԿՈՄՍ ԿՈԼՈՒԽՈՎՍՔԻ. — Ֆրանսացի հրապարակագիր Մ. Ժօռժ Վիլիէ, Հանդէսի մը մէջ յօդուած մը հրատարակելով, ի վեր կը հանէ Աւստրիոյ նախորդ արտաքին գործոց նախարար կոմս Կոլուխովսքիի բռնած ընթացքը, և կը յայտարարէ թէ Մարոքի խնդրոյն մէջ Կոլուխովսքիի քաղաքականութիւնը գրեթէ միշտ Գերմանիոյ կողմը հակած էր, ինչպէս անհրաժեշտ էր իր դիրքին համար, բայց Կոլուխովսքի կրցաւ Ֆրանսայի հանդէպ կատարեալ ուղղամտութիւն ալ ցոյց տալ: Ֆրանսայի մասին Կոլուխովսքիի դերը օգտակար եղաւ և յոյժ բարեկամական, և բարեբախտաբար Պերլինի մէջ այս մասին յանցանք չվերագրուեցաւ իրեն: Ըստ Մ. Վիլիէ կը պատմէ մասնաւոր պարագաներ Բարիզի աւստրիական դեսպան կոմս Խէֆէնհիւլլէրի միջամտութեան վրայ արտաքին գործոց նախարար Մ. Ռուվիէի մօտ, Բաղասիանքայի նաւահանգստին խնդրոյն առթիւ, որուն վրայ կը պնդէր Ֆրանսա: Խէֆէնհիւլլէր ըսաւ Մ. Ռուվիէի.— Այլեւս մի՛ խօսիք Բաղասիանքայի վրայ: Դուք և Սպանիացիք ուժ նաւահանգիստները կ'առնէք առանց ո եւէ սահմանափակումի: Միջազգային քննիչը պիտի պաշտօնավարէ առանց մասնաւոր դուռն ունենալու իր հրամանին տակ, բայց իր քննութիւնը կատարեալ և իրական պիտի ըլլայ:

Ի վերջոյ Վիլիէ հետեւեալ անհաւատալի միջադէպը կը պատմէ Վիլհէլմ կայսեր Վիեննայի մէջ գտնուած միջոցին ակնարկելով.—Վիլհէլմ կայսր արքունի հացկերոյթին ժամանակ շատ համակրութիւն ցոյց տուաւ Կոլուխովսքիի, և երբ այս վերջինը ճաշէն վերջ Վիեննայի գերման դեսպանին հետ կը խօսակցէր Ֆրանց Եօզէֆ կայսեր շուրջ համախմբուած ակումբին միջոցին, Վիլհէլմ կայսր յանկարծ Կոլուխովսքիի դառնալով ըսաւ անոր.—«Կօլօ՛ւ, Կօլօ՛ւ, հոս եկէք, մեր մօտը եկէք»: Կոլուխովսքի կոմս,— կը յարէ Մ. Վիլիէ, տարօրինակ երեւոյթ մը առաւ գերման կայսեր այս բոլորովին ընտանի շեշտին վրայ, և գնաց մօտեցաւ Վիլհէլմ կայսեր, որուն քաղաքավարութիւններուն առարկայ եղաւ:

ԵՐԵՔ ԿԱՅՍՐԵՐՈՒՆ ԴԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԸ.—Երեք կայսերական Տէրութեանց (Գերմանիոյ, Ռուսիոյ, Աւստրիոյ) միջեւ դաշնակցութեան մը բանակցութիւններուն վրայ տարածուած զրոյցները Պերլինի մէջ չեն հաստատուիր: Ռուսիա, կ'ըսեն, առ այժմ Ֆրանսայի հետ զինակցութեան յարած է ամէն ժամանակէ աւելի, և այս պարագաներուն մէջ չի կրնար միեւնոյն ատեն միւս երկու կայսերական Տէրութեանց հետ զինակցութիւն մը կնքել: Թէեւ ստոյգ է որ Ռուսօ-Գերման յարաբերութիւնք Իզվօլսքիի Պերլին այցելութեամբ ա՛լ աւելի ամրապնդուեցան:

Միեւնոյն ժամանակ գոհացուցիչ են յարաբերութիւնները Աւստրիոյ և Ռուսիոյ միջեւ, և Գերմանիոյ ու Աւստրիոյ միջեւ յարաբերութիւններն ալ պատշաճական են:

Բայց տակաւին կարելի չէ մակաբերել թէ այս յոյժ բարւոք յարաբերութիւններէն իրական զինակցութիւն մը դուրս պիտի գայ երեք կայսերական Տէրութեանց մէջ:

ՄԱՏԱՆԻԻՆ ՀԵՏԵՒԱՆՔԸ.— Ռուսիոյ պետական Խորհուրդին նախկին անդամներէն Մ. Ալէքսանդր Կրէկէր ամբաստանուած էր թէ Պրէսթի մէջ գողցած էր կոմսուհի Ռօտէլլէք տիւ Բօրցիկի 2400 ոսկիին արժողութեամբ մատանին: Երկար և հետաքրքրաշարժ դատավարութենէ մը վերջ Կրէկէր անպարտ արձակուեցաւ: Հիմա Կրէկէր խիստ և գրգռիչ ոճով նամակ մը գրելով կոմս Ռօտէլլէք տիւ Բօրցիկի մենամարտի կը հրաւիրէ զայն: Ջանքեր եղան իրաւախոհութիւն մը առաջ բերելու, բայց ի զուր: Ռուս Պետական Խորհուրդին նախկին անդամը հիմա կը սպառնայ զրպարտութեան և անուանարկութեան դատ բանալ օրինական դատարաններուն առջեւ:

ԱՆԹԵԼ ՀԵՌԱԳՐՈՒԹԻՒՆ.— Սինեօր Մարքօնի Միլան գնաց փորձեր կատարելու ելեկտրական ալիքները օգտակարապէս իր ուզած ուղղութեամբը գործածելու իր կողմէ հնարուած նոր գործիքներով: Անթել հեռագրութեան կայանը Սինեօր Մարքօնիի տրամադրութեան տակ դրուած է:

ԵՒՐՈՊԱ ԵՒ ՃԱՊՈՆ.— Շատ մը թերթեր դարձեալ վերջերս ծանուցած էին թէ Ճապոն իր նորաստաց զօրքէն պիտի օգտուի Ճավայի և Հնդկաչինու տէր ըլլալու համար: Ամերիկայի և Ճապոնի միջեւ գոյացած վէճը, որ մեր ընթերցողներուն ծանօթ է, աւելի ոյժ տուաւ այս զրոյցներուն: Բարիզի ճապոնական դեսպան Մ. Քուրինօ հերքեց այդ զրոյցները պնդելով Ճապոնի խաղաղասէր և բարեկամական քաղաքականութեան վրայ: Հոլանտական թերթերը, որոնք Ճավայի ապագային վրայ սկսած էին վերջերս յոռետես և հակաճապոնական յայտարարութիւններ ընել, հիմա գոհունակութիւն կը յայտնեն Մ. Քուրինոյի խօստովանութեան առթիւ:

ԳԵՐՄԱՆ ԳԱՂԹԱՎԱՅՐԵՐԸ. — Գերմանիոյ մէջ ժամանակի երկու կարեւոր նշաններն են թէ բարձրաստիճան պաշտօնատարները հրապարակային քննադատութեանց հիմա սկսած են կարեւորութիւն տալ, և նախատինք չեն համարիր ուղղակի կոչում ընել մամուլին: Քանի մը շաբաթ առաջ Մ. Ֆօն Հօլշթայն, որ տարւոյն սկիզբները հրաժարեցաւ արտաքին գործոց նախարարութեան միայնուն աւագ քարտուղարի պաշտօնէն, կարծիքի տարբերութիւններու հետեւանօք, Տի Ցուկունֆթի մէջ իրեն դէմ եղած յարձակումներուն պատասխանեց երկար նամակ մը գրելով այդ թերթին: Հիմակ ալ կարգը եկած է իշխան Հօէնլօէ-Լանկէնպուրկի: Քանի մը օրէ ի վեր գերման թերթերը կը խօսէին Գաղթային գործոց նախկին վարիչին պաշտօնի անցնելուն պարագաներուն վրայ: Լանկէնպուրկ հիմա կը բացատրէ խնդիրը, յայտարարելով թէ այդ դիրքը ընդունեց ա՛յն յոյսով թէ անկախ պաշտօնատան մը գլուխը պիտի անցնէր ի մօտոյ, և այսպիսի պաշտօնարանի մը հաստատութեան նպատակաւ խնդրեց և ստացաւ իրեն տրուելիք թոշակին կէսը: Իշխանը կը հերքէ այն զրոյցը թէ ինք իր ամսականէն աւելի բան մը կ'ուզէր: Անցուցած ըլլայ Ռայխսթակին քուէարկած գումարէն աւելի բան մը չէ ստացած իր պաշտօնավարութեան միջոցին:

Գաղթային նոր նախարար Մ. Տէրնպուրկ ծրագիր մը պատրաստած է Հարաւ-Արեւմտեան Ափրիկէի գերման ընտանեցաւածներուն վարչութեան համար: Մտադիր է իրապէս ձեռք անցընել Պաշտօնատան հաշուոյն երկաթուղիին իւրաքանչիւր կողմը գտնուած հարիւր քիլոմէթր տարածութեամբ հողեր, և երաշխաւորել այդ միջոցին մէջ հաստատուողներուն կեանքերը և գոյքերը: Իսկ եթէ այդ սահմանէն դուրս ելնեն, պատասխանատու չէ կառավարութիւնը: Ձեռք անցուած այդ հողերը տրճանաբար պիտի ընդարձակուին: Ցառաջիկայ տասը տարիներուն՝ կառավարութիւնը ամէն տարի 1 միլիոն 500,000 սթերլինի նպաստ մը պիտի ընէ գաղթավայրին, երկաթուղիին ընդարձակման ծախքերէն և պատերազմի ժամանակ գաղթականներու կրած կորուստներուն համար ըլլալիք դրամական հատուցումներէն դուրս:

ԸՄԲՇԱՄԱՐՏՈՒԹԵԱՆ ԱՆԿՈՒՄԸ.—Ամերիկեան սօրօթի թերթերը ցաւ կը յայտնեն թէ ըմբշամարտութիւնը Անգլիոյ մէջ հետզհետէ իյնալու վրայ է, մինչ այդ երկիրը ասկէց առաջ ամէնէն ընտիր ախոյեանները կը հանէր աշխարհի մէջ: Ասոր պատճառ կը համարին քաջերով ըմբիշներուն կրած նիւթական տառապանքները, որոնք ասպարէզին ոգին կը խեղդեն անոնց մէջ: «Մեծ Բրիտանիոյ մէջ հարիւրներով երիտասարդներ կան, կ'ըսեն, որոնք եթէ պէտք եղած կերպով մարզուին, ամերիկեան ախոյեաններուն կրնան դիմադրել յաջողութեամբ», բայց մարզիչներ և քաջալերութիւն — այսինքն դրամական պարգեւներ — երթալով կ'անհետանան:

ՎՍՏԱՀՈՒԹԵԱՆ ՄԵԾ ԽԱԲԵՈՒԹԻՒՆ ՄԸ.—Գերմանիայէն Քանատա գացած ընդծոխայ հեռագիրներուն նայելով, Մօնաքալի մէջ ձերբակալուած Քարլ Քրէմէր ամէնէն աւելի իրեն դրուած վստահութիւնը չարաչար գործածող մարդն է, վոր երբեք կը ճանչնայ Քանատա: Քրէմէր լոկ իր խաբէական հնարքներուն միջոցաւ, որոնց մին այն էր թէ գերման բանակին մէջ տեղակալ մըն էր ինքը, հազարաւոր տոլարներով արժողութեամբ տուներ, ձիեր, գոհարեղէններ գնեց, և ի մօտոյ պիտի ամուսնանար Մօնաքալի բարձր դասու ընկերութեան պատկանող օրիորդի մը հետ: Հեռագիրները կ'ըսեն թէ Քրէմէր իր հօր մահէն վերջ (Գերմանիոյ մէջ) ժառանգորդը եղաւ կէս միլիոն տոլարի և ընդարձակ ագարակի մը: Ամէն տեսակ խարդախութիւններու մէջ բռնուելով, վերջապէս դիմում ըրած էր գերմանական պանքայի մը որպէս զի վարկ մը բանայ իրեն: Այս պանքան էր որ վերջ ի վերջոյ խարդախութիւնը երեւան հանեց: Քրէմէր ասկէց առաջ Մօնաքալի մէջ շոգենաւային տեղական ընկերութեան մը քարտուղարը եղած էր:

ԱՒՍՏՐԻՈՅ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՆԵՐՈՒՆ ՀՈՎՈՒԱԿԱՆ ԹՈՒՂԹԸ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒ ՎՐԱՅ.— Աւստրիոյ բոլոր արքեպիսկոպոսները և եպիսկոպոսները, որոնք Հոկտ.ի մէջ համագումարի հրաւիրուած էին Վիեննայի կարտինալ արքեպիսկոպոս Տր. Կրուշայի նախագահութեամբ, շրջաբերական-հովուական թուղթ մը հրատարակեցին Վիեննայի կաթոլիկ օրկան Ցայթունկին մէջ: Հովուական թուղթը, որ ամուսնական բարեկարգութեանց և «ազատ դպրոց»ի ջանքերուն դէմ կը խօսի, հետեւեալը կ'ըսէ իր ամէնէն կարեւոր հատուածներուն մէջ.—

«Ժողովուրդներուն բարօրութեան համար ամուսնութեան ունեցած մեծ կարեւորութիւնը յայտնի է անկէց որ մարդկութեան աստուածային բժիշկը՝ մեր Փրկիչը Յիսուս Քրիստոս, գերբնական փրկարար կարգի մը դիրքին բարձրացուց զայն: Մեր Տէրը ուզեց մարդկութիւնը պահպանել վտանգաւոր փորձութիւններու մէջ իյնալէ, ի նկատի առնելով ճիգդ անոր (մարդկութեան) բնութեան տկար կողմը, և ապահովեց զայն պաշտպան թումբով մը: Այս պատճառաւ, սիրելի հաւատացեալնե՛ր, մենք չենք կրնար խախտել ամուսնութեան Ս. Խորհուրդի հանգամանքը և անլուծելիութիւնը, և առով կապուածելի դարձնել ամուսնական կապին հաստատուն հիմը, ուստի ամուսնութեան մասին ո և է բարեկարգութիւն մարդկային ընկերութեան համար անհաշուելի ոճիրներու աղբիւր միայն կը նկատենք: Ամուսնական այսպիսի բարեկարգութեան համար կոչումը ո՛րկէց ալ գայ, վճռական «ո՛չ» մը ունինք անոր դէմ:

«Ազատ դպրոց անոր համար կ'ուզուի, որպէս զի Քրիստոսի հոգին և խօսքը անկէց վտարուի, ահա «ազատ դպրոց»ը ըսուածը, — ազատ ամէն կրօնական ուսուցումէ, ազատ ամէն կրօնական հրահանգութիւններէ: Դարձեալ մեր ձայնը կը բարձրացնենք այս փորձին դէմ արդար զայրոյթով մը լցուած:

«Մինչեւ հիմա Աւստրիոյ մէջ դըպրոցական կրթութիւնը կրօնական հանգամանք մը ունեցած է: Կրօնական կրթութիւնը դպրոցներուն մէջ դարձեալ պիտի տրուի և օրէնքով ապահովագրուած է անիկա: Կրօնական հրահանգութիւնները կրթութեան հետ սերտ առնչութիւն ունին դպրոցական աղօթքի, աստուածային պաշտամունքի հաղորդակցութեան արարողութեամբ, Ս. Հաղորդութեան միահաղոյն բաշխումով: Ասոր կրնանք ըսել տակաւին:—Աստուած Աւստրիոյ դպրոցներուն մէջ է:»

ԱՄՈՒՍՆԱԼՈՒԾՄԱՆ ԱՂՄԿԱԼԻՑ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ.— Ֆրանսայի մէջ կաթոլիկ կուսակցութեան ամէնէն խանդավառ ախոյեաններէն կոմս Պօնի տը Քասթէլանի կինը՝ կոմսուհի տը Քասթէլան ամուսնալուծում կը պահանջէ: Պարագաները և զրոյցները շատ յուզումնալից են և գայթակղելի: Բարեբախտաբար ֆրանսական օրէնքը կ'արգիլէ դատարանին առջեւ ներկայացուած ամուսնական դատերուն պատճառ տուող պարագաներուն հրատարակութիւնը, և այս արգելքը յաճախ երկու կողմերուն համար ալ օրհնութիւն է: Փաստաբան Բրուբի՝ կոմսուհիին պաշտպանն է, իսկ փաստաբան Պօնէ՝ կոմսին: Ամբողջ Բարիզ և փաստաբանական կաճառը հետաքրքրութեամբ կը սպասէ այս դատին ելքին, որ դեռ ժամանակ մը պիտի տեւէ:

ՔԱՂՑԿԵՂԻ ԽՆԴԻՐԸ.—ՆՈՒԷՐ.— Մեծահարուստ Տր. Հանրի Ռօչիլտ, որուն անձնուիրութիւնը յայտնի է հանդէպ բժշկական գիտութեան, և որ Բարիզի աղքատ թաղերուն մէջ բազմաթիւ հիւանդներ դարմանելէ զատ, մանուկներու համար հիւանդանոց մըն ալ հիմնած է, և ուրիշ մարդասիրական հաստատութիւններ, որոշեց Տր. Բուառիէի գործակցիլ և Ֆրանսայի մէջ հիմնել քաղցկեղի բուժման հաստատութիւն մը, և այս նպատակին համար 100000 ֆր. նուիրեց Բարիզի Բժշկական Ժողովին առջեւ Տր. Բուառիէի կարդացած շահեկան տեղեկագրէն վերջ: Բրօֆ. Բուառիէ Բարիզի ամէնէն ականաւոր վիրաբոյժներէն մին է, և շատ ժամանակ ու աշխատութիւն նուիրած է քաղցկեղին համար բուժում մը գտնելու: Տր. Բուառիէ ըսաւ թէ այս միջոցիս նորութիւնները շիճուկներն են, բայց բոլոր բժշկական և վիրաբուժական ընկերութիւնները համաձայն են թէ այդ ահռելի հիւանդութեան համար տակաւին արմատական դարման գտնուած չէ: Դժբախտաբար, յարեց, գիտութիւնը տակաւին մութին մէջ է քաղցկեղին բնութեան, ծագումին և պատճառներուն վրայ: Փիտցուածը սաչափ է միայն թէ քաղցկեղը իր սկզբնական աստիճանին մէջ տեղական ախտ մըն է, և կարճ կամ երկար ժամանակամիջոցի մը համար կը կղզիանայ մարմինին մէջ: Հիւանդութեան այս աստիճանին ատեն, կատարեալ և յաջողակ գործողութեամբ մը կրնայ բուժուիլ: Այս կէտը լաւ գիտեն վիրաբոյժները, բայց դժբախտաբար հասարակութիւնը անգէտ է այս մասին: Երկար ժամանակէ ի վեր արդէն ծանօթ էր թէ քաղցկեղը կրնայ բուժուիլ իր նախնական աստիճաններուն մէջ, և այսօրուան օրս ամէն ժամանակէ աւելի ծանօթ է աս, հականեխութեան մէջ եղած յառաջդիմութեան շնորհիւ:

Գերման վիրաբուժական ընկերութիւնը քաղցկեղի դարմանումին համար վերջերս ապացուցուց թէ վերջին յիսուն տարուան մէջ սկզբնական աստիճանի վրայ կատարուած գործողութիւններով հարիւրին 20էն 40 բուժում տեղի ունեցած է:

Միակ բացառութիւններն են ստամոքսի քաղցկեղները, ուր դժբախտաբար վիրաբոյժին դանակը չի կրնար գործածուիլ յաջողութեամբ: Շիճուկները մերթ ընդ մերթ գործողութիւնները անյաջողութենէ փրկած են, բայց իրենք իրենցմէ բուժում մը չեն կրնար կատարել: Առ առաւելն միջամտութիւնց են: Գալով Ռէօնթկէնեան ճառագայթներուն, անոնք կիրարկ մը բուժական արդիւնք մը ունին հարեւանցի քաղցկեղներուն համար, և շիճուկներուն հետ մէկտեղ կրնան գործածուիլ ա՛յնպիսի դէպքերու մէջ, ուր գործողութիւնը անկարելի է: Սակայն Բրօֆ. Բուառիէ համոզուած է թէ քաղցկեղը անբուժելի չէ, և թէ դարման մը պիտի գտնուի օրին մէկը: Ինք իր աշխատութիւնները նուիրած է անոր ամէնէն դժուար ձեւերէն մէկուն—լեզուի քաղցկեղ— դարմանումին, և քիչ շատ յաջողութիւն ունեցած է: Հինգ տարիէ ի վեր գործողութիւն կը կատարէ զանազան ենթականերու վրայ, և Վիրաբուժական Ընկերութեան ներկայացուցած է երկու դէպք բոլորովին բուժուած: Գործողութիւն կատարած է երեսուն երկու դէպքերու վրայ: Ասոր թը հոգին մեռան գործողութենէն վերջ, որ կատարուած էր ախտին յառաջացած աստիճանին մէջ, ութը հոգին կատարելապէս բուժուեցան, և մնացեալները տակաւին կը դարմանուին, յաջողութեան նպաստաւոր երեւոյթներով:

Հիւանդներուն մեծագոյն մասին սխալմունքը ա՛յն է թէ, ըսաւ Բրօֆ. Բուառիէ, անոնք կը մերժեն գործողութեան ենթարկուիլ մինչեւ որ ժամանակը այլ եւս անցած կ'ըլլայ: Լեզուի քաղցկեղի պատճառներուն վրայ խօսելով, Բրօֆ. Բուառիէ կ'ըսէ թէ երկու պայմանները կը թուին էական ըլլալ, կամ ա՛յն է որ ենթական սաստիկ ծխող մըն է, կամ հանրածանօթ գաղտնի հիւանդութիւնը ստացած է: Եթէ երկու այս պայմանները ալ կամ վիճակները ենթակային վրայ ըլլան, հիւանդութիւնը ա՛լ աւելի սուր հանգամանք մը կ'առնէ: Բրօֆ. Բուառիէ յետոյ ցաւ ի սիրտ յիշատակեց թէ մինչ քաղցկեղը ուրիշ երկիրներու մէջ լուրջ խուզարկութիւններու առարկայ եղած է, ի մասնաւորի Անգլիոյ և Գերմանիոյ մէջ, Ֆրանսայի մէջ չկայ հաստատութիւն մը որ մասնաւոր ուշադրութիւն նուիրէ այս նիւթին, և փորձեր կազմակերպէ և կեդրոնացնէ: Պատահմամբ այս բանախօսութեան ներկայ էր Տր. Հանրի Ռօչիլտ, և ա՛յնքան շահագրգռուեցաւ Տր. Բուառիէի տեղեկագրէն որ հետեւեալ նամակը գրեց անոր.—

«Սիրելի բրօֆէսօրս և բարեկամս,— Ձեր բանախօսութիւնը մտիկ ըրի ուշադրութեամբ: Ձեզի պէս ես ալ համոզուած եմ որ իրական գործողութեան մը միջոցով քաղցկեղը բուժելի է իր նախնական աստիճաններուն մէջ: Կը խորհիմ նաեւ թէ անհրաժեշտ է բոլոր անհատական ջանքերը միացնել, և կը յուսամ թէ ձեր կոչումը լսելի պիտի ըլլայ, և թէ Ֆրանսա, որ ա՛յնքան եռանդալից գործողներ ունի, պիտի կազմակերպէ հակաքաղցկեղ լուրջ պայքար մը: Կը փափաքիմ աշխատակցիլ այս գործին ի շահ մարդկութեան, և ներկայիս կը զրկեմ ձեզի 100,000 ֆր.ի չէք մը այս գործին ձեռնարկող մասնախումբին համար:

ՏՈՔԹ. ՀԱՆՐԻ ՏԸ ՌՕՉԻԼՏ

ՌՕՉԻԼՏԵԱՆ ԴՂԵԱԿԸ ԿՈՂՈՊՏՈՒԱԾ.— Ցանդուգն գողութիւն մը գործուեցաւ Կչ. գիշեր Շանթիյէի արուարձանին Շաթօ տը Ֆօնթէնի մէջ, ամառնային բնակարանը Պառոնուհի Ճէյմս Ռօչիլտի, մօր Հանրի տը Ռօչիլտի, որու 100,000 ֆր.ի իշխանավայել նուէրը ծանուցինք քիչ մը վեր: Շաթօ տը Ֆօնթէն փառաւոր շէնք մըն է, խիստ ընդարձակ, և չքնաղ ամբողջ երկիրը կը պարփակէ իր տեսութեան մէջ: Կը պարունակէ գեղեցիկ հաւաքածոյ մը պատկերներու և գեղարուեստական առարկաներու, որոնք բնականաբար հրաւիրած էին գողերուն ուշադրութիւնը: Գողերուն հետքերը գտնելու համար, Բարիզի ոստիկանութիւնը մեծ փութաջանութեամբ գործի սկսած է: Պառոնուհի Ճէյմս Ռօչիլտ այդ դղեակը կը բնակի իր աղջկան հետ, և գողութենէն բան մը չիմացաւ: Աղջիկը կէս գիշերէն երեք ժամ վերջ անսովոր աղմուկէ մը արթնցաւ, բայց կարեւորութիւն չտուաւ անոր և նորէն քնացաւ: Երկրորդ օրը տեսնուեցաւ որ գետնայարկին վրայ դուռ մը կտրուած էր սղոցով: Գողերը իրենց հետ յատուկ լուցկիներ ունենալով, գացին դէպ ի մուտքը և ագամանդով կտրելով սնտուկներէն մէկուն ապակեայ փեղկը, երեք ոսկի գաւաթներ վերուցին: Այսպէս պատմեր Հանրի Ռօչիլտն է, որ առ այժմ երեք ոսկի գաւաթներուն անյայտացումը միայն գիտէ: Բոլոր ծախողներուն զրկուեցաւ գողցուած անօթներուն նկարագրութիւնը:

ԶՕՐԱՎԱՐ ԲԻՔԱՌԻ ԾՐԱԳԻՐԸ.— Ֆրանսայի պատերազմական նորընտիր նախարար զօրավար Բիքառ կ'աշխատի ջնջել զինուորական դատարանները, և իր պաշտօնակիցները մեծ ուշադրութեամբ կ'ուսումնասիրեն անոր ծրագիրը, որուն քանի մը մասերը բարեփոխուեցան: Ամբողջ խնդիրը սա ըլլալ կը թուի թէ ծանր պարագաները քաղաքային դատարաններուն կողմէ պիտի նայուին, և սովորական զինուորական դատերը «Կարգապահութեան Ժողովներ»ուն կողմէ: Բիքառի այս ծրագրին ներշնչող կը համարուի Մ. Ժօզէֆ Ռէյնաք, որ Տրէյֆիւսի ամէնէն եռանդուն պաշտպաններէն մին էր: Մ. Ռէյնաք կը յիշեցնէ թէ Նաբոլէոն Ա.եւս հակառակ էր զինուորական դատարաններուն:

ԲԱՐԻԶԻ ՊՈՐՍԱՆ

BOURSE DE PARIS

5 Նոյեմ. 1906

Ֆրանսական 3%	95.65
Օսմանեան Միացեալ	93.50
Երկաթուղի	151.—
Պանք Օթթոման	672.—
Րէժի	—.—
Թրամվայ	—.—

ՔՐՕՆԻԿ

ԿՏԱԿ ՄԸ

Մանզումէ հրատարակեց անցեալ օրը Սրուանձտեանց երկու եղբայրներուն մէկ նամակը, ինչպէս անկէ քանի մը շաբաթ առաջ հրատարակած էր երրորդ եղբօր մէկ ուրիշ նամակը, որուն պարունակութեան ինչ ինչ կէտերուն դէմ էր երկու եղբայրներուն գրութիւնը:

Բայց որչափ իրարու քիչ մը տարակարծիք՝ գլխաւոր հիման մէջ՝ սակայն բոլորովին համակարծիք են երեք եղբայրները, ինչպէս գաղափարակից էր նաեւ չորրորդ եղբայրնին, որ ամէնուն մեծն էր և այժմ հանգուցեալ: Բոլորն ալ ուրիշ բան չեն ուզեր կամ չեն փափաքիր, բայց թէ կտակին գործադրութիւնը, այն է հիւանդանոցին հաստատութիւնը:

Այս տեսակէտով Սրուանձտեանց եղբայրները առաջին ու աննման տիպարներ կը հանդիսանան բոլոր այն ժառանգորդներուն մէջ՝ որոնք կտակի մը հանդէպ գտնուած ըլլան երբեք: Ընդհանուր երեւոյթը մեր մէջ ան եղած է որ կտակարարներու ժառանգորդները սովորաբար դժկամակած են կատարելու եղած կտակները, մեծ թէ փոքր, կրօնասիրական կամ կրթասիրական: Նախ ջանացած են բոլորովին չգործադրել, երբ անկարելի եղեր է, աշխատած են գոնէ զեղչել, նուազեցնել կտակուած գումարը: Ատոր ալ աննարութեան հանդիպած ատենը՝ փոյթ ունեցած են գէթ յետաձգել, երկնցնել, ուշացնել գործադրութիւնը, այն յուսով թէ ժամանակ շահելէն կրնան օգտուիլ կամ բոլորովին մոռցնելով և կամ թերեւս ի նպաստ իրենց բարեփոխումները ձեռք բերելով: Ամէնէն հետաքրքրականն ալ այն է որ ընդհանրապէս այս ընթացքին հետեւած են կտակարարներու հարուստ ժառանգորդները, որոնք կտակով նշանակուած գումարէն ի զատ տակաւին մեծ գումարներու տէր կը մնային:

Իսկ այս եղբայրներուն պարագան բոլորովին տարբեր է, իրենք ոչ միայն նախանձելի վիճակ մը չունէին նիւթապէս, այլ իրենց տեղ որոնք որ ըլլային, պիտի փորձուէին իրենց հանգուցեալ եղբօր Գարեգին եպիսկոպոսի կտակած 1000 ոսկին ձեռքէ չհանել, այլ դժուարութիւններ յարուցանել այն գումարին նպատակին յատկացման, մանաւանդ որ օրինական տեսակէտով կրնային յաջողիլ, եթէ ուզէին: Սակայն իրենք հակառակ իրենց համեստ վիճակին՝ անկեղծ ոգւով ու սրտագին եռանդով ընդունեցին հանգուցեալ Սրբազանին կամքն ու փափաքը, յարգելու և յաւերժացնելու համար իրենց Ս. եղբօր յիշատակը, ուստի ինքնայօժար հրաժարելով 1000 ոսկիէն՝ Ազգ. Կեդր. Վարչութեան տրամադրութեանը տակ դրին զայն որպէս զի իր նպատակին յատկացուի հաստատամամբ հիւանդանոցին ի Վան:

Եւ ոչ միայն այս գովելի համակերպութեամբը փայլեցան, առաջին ու անզուգական օրինակ հանդիսանալով ուրիշ ժառանգորդներու, այլ և 13 տարիէ ի վեր որ Գարեգին եպիսկոպոսը վախճաներ է, ամէնէն աւելի իրենք են և գրեթէ միայն իրենք են որ անդադար կը խնդրեն ու կը թախանձեն կտակին գործադրութիւնը: Եւ սակայն 13 տարիէ որ լռութեան կամ անլսողութեան միայն կը պատահին, մինչ դրամը բարեբաղդաբար անկորուստ վիճակի մէջ կը սպասէ ապահով հաստատութեան մը (Բերայի կալուածոց Հոգաբարձութեան) սնտուկը, հանդերձ տոկոսիք:

Այս 13 տարուան ժամանակամիջոցին մէջ հետզհետէ մոռցուեցան կամ լուծուեցան այն կրկին Ցանձնաժողովները՝ որ Ազգ. Կեդր. Վարչութենէն կարգուած էին՝ կտակին գործադրութեանը համար, մէկը՝ Կ. Պոլսոյ և միւսը՝ Վանայ մէջ: Կարծողներ պակաս չեղան թէ մի՛ գուցէ բոլորովին մէկզի ձգուած է այս կտակին գործադրութիւնը է:

Բարեբաղդաբար հանգուցեալ կտակարարին եղբայրները քանի որ ողջ են, չեն դադրիր թէ Վանայ Առաջնորդարանին ձեռքով պաշտօնապէս և թէ իրենք ուղղակի անհատապէս դիմումներ ընել Կեդր. Վարչութեան և խնդրել ու թախանձել կտակին գործադրութեան միջոցներուն անօրինութիւնը:

Ահա այդ միջոցներուն ընտրութեան և գործադրութեան մասին է որ տարակարծիք գտնուեցան վերջերս այս եղբայրները, ինչպէս տեսնուեցաւ Մանզումէի 1481 թուոյն մէջ Միքայէլ Սրուանձտեանցի և 1635 թուոյն մէջ Ցակոբոսի և Սիմէոնի կողմէ հրատարակուած գրութիւններէն: Այս վերջիններուն նամակին յետագայ տողերը ուշադրաւ են յոյժ և կ'արժեն իբրեւ օրինակ կամ տիպար-բանաձեւ ծառայել ուրիշ ժառանգորդներու: «Արդարեւ դրամականապէս նախանձելի վիճակ մը չունինք մենք, կ'ըսեն Ցակոբոս ու Սի-

մէջն եղբայրները, բայց եթէ հարկ լինի ապրելու համար մուրալ իսկ՝ նորէն մենք մեր Ս. եղբօր կտակը այլափոխելու ոչ կամք և ոչ դիտաւորութիւն ունիմք»:

Չէ՞ք հիմնար այս ազնիւ յայտարարութեանը վրայ այնպիսիներու կողմէ, որոնց ապրուստի միջոցը ուսուցչական պաշտօնն է միայն: Եւ չարժե՞ր ուշադրութիւն դարձնել այսպիսի ազնիւներու, որոնք այնքան կը բաղձան եղած կտակին գործադրութեանը, որքան կարելի է շուտ:

Եւ վերջապէս պէտք չէ՞ որ յայտնի ըլլայ թէ ե՞րբ և ի՞նչպէս պիտի գործադրուի կտակը:

Մ. ՆԱԹԱՆԵԱՆ

ՔԱՂԱՔ. ԺՈՂՈՎԸ վաղը և կրօն. ժողովը այսօր հրաւիրուած են նիստ գումարել:

ԱՄԵՆԱՅՆ Հայոց Ս. Հայրապետը ամուսնալուծման վեց նոր վճռագրեր ղրկած է Պատրիարքարան: Այս վճռագրերը պիտի յանձնուին իրենց տէրերուն:

ՄԱՅՐ - ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ եռաձայնի խումբը, որ կը բաղկանայ մօտ քառասուն մեծ դպիրներէ, ամէն օր, առաջնորդութեամբ երաժշտապետ Մէհտէրեան էֆ.ի փորձեր կը կատարէ, որպէս զի Ս. Պատրիարք Հօր յանձնարարութեան համաձայն Ս. Հրեշտակապետի տօնին օրը՝ Ազգ. Հիւանդանոցի մատրան օծման առթիւ եռաձայն երգէ պատարագի արարողութիւնները: Իսկ Հրեշտակապետի յաջորդ կիրակին ալ պիտի երգէ Մայր եկեղեցիին մէջ: Կիրակի օր Մայր եկեղեցիի պատարագի արարողութիւններուն միջոցին մէկ քանի կտորներ՝ ինչպէս «Արի»ն ևն. եռաձայն և երկձայն երգուեցան մեծ յաջողութեամբ:

ԴԱԼՖԱՅԵԱՆ որբանոցին նորակազմ արհեստանոցին բացումը կիրակի օր տեղի ունեցաւ, զոր նոր կազմածներով օժտեց վերջերս Զենոբ պէյ Մէրամէթճեան ի յիշատակ իր հանգուցեալ կնոջ: Այս առթիւ հոգեհանգստեան արարողութիւն կատարուեցաւ Որբանոցի մատրան մէջ, մասնակցութեամբ Տ. Տ. Զաւէն և Տիրայր վրդ.ներուն: Տ. Զաւէն վրդ. բանախօսութեամբ մը ի վեր հանեց Որբանոցի այժմու բարւոք վիճակը, գովասանեց Խնամակալութեան ջանքերն և Մէրամէթճեան էֆ.ի ձեռնարկը, և իր խօսքերը վերջացուց բարեմաղթութեամբ: Ներկաները յետոյ առաջնորդուեցան Արուեստանոց, ուր առիթ ունեցան դիտելու աշակերտուհիներու ճարտար և գեղեցիկ ձեռագործները: Խնամակալութեան որոշումով ձեռագործի վարժ սանուհի մը պիտի ղրկուի Բերա, Սէնկէրի Վարչութեան Արուեստանոցին մէջ ընտելանալու համար ձեռագիտական աշխատութեանց բոլոր ճիւղերուն և մեքենական առեղնագործութեան: Կէս օրին ճաշ մը տրուեցաւ ներկաներուն Որբանոցին մէջ: Խնամակալութիւնը մտադիր է գնել Որբանոցին կից Ճէզայիրլի Ամիրայի ժառանգորդաց սեպհական գետինը, չէնքերով միասին, և Որբանոցին ետեւի չէնքը վերածել արուեստանոցի, եթէ կարելի ըլլայ, ապա թէ ոչ զատ չէնք մը շինել, որովհետև Որբանոցին մէջ այժմ արուեստանոցի յատկացեալ չէնքը անբաւական կուգայ: Ճարտարապետ Սեւեան էֆ. Համամճեան, որ նորոգած է Որբանոցի չէնքը, կիրակի օր քննութիւն մը կատարեց Թէլեան էֆ.ի հետ, գնուելիք հողին և չէնքերու մասին:

ԿԷՑՎԷ-ՄԻՋԱԳԻՒՂԻ Տ. Օնան քահանան գիւղին եկեղեցիին մէջ տեղի ունեցած գողութեան մը իբր հետեւանք 6 ամսեայ բանտարկութեան և գողցուածներուն արժէքի վճարման դատապարտուած էր: Այս վճիռը վաւերացուած էր վերաքննիչ և վճռաբեկ ատեաններէն: Կէյվէցի մը Թերթերու մէջ կարդալով որ Առաջնորդ Սրբազանին կողմէ ներում ստացած է նոյն քահանան, մեզ կը ծանուցանէ թէ Ս. Առաջնորդը յիշեալ քահանային անձնապէս միայն ներած է, և չէ արտօնած զայն քահանայագործելու: Մինչդեռ քահանան այս պարագան իրեն պաշտօնավարելու իրաւունք նկատելով, գիւղ գացած և եկեղեցին մտնել ուզած է, իբր քահանայ արարողութիւն կատարելու համար: Թաղ. Խորհուրդն ալ գայթակղութեան տեղի չտալու համար գոցած է եկեղեցին, ուր տասը օրէ արարողութիւն տեղի չէր ունեցեր:

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ մէջ պաշտօնավարելու համար Անգլիայէն հրաւիրուած երեք հիւանդապահուհիներ առջի օր Պոլիս հասան և պաշտօնի ձեռնարկեցին:

ԳՈՒՄ-ԳԱՓՈՒԻ Աղքատախնամը շնորհակալութեամբ կը ծանուցանէ թէ Բարսեղ էֆ. Սթամպոլլեան իր որդւոյն՝ Արշակ էֆ.ի ամուսնութեան առթիւ 108 ղրշ նուիրած է:

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ.—Հանգուցեալ Տիկին Հռիփսիմէ Ց. Թարագճեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի հետեւեալ նուիրատուութիւնները եղած են.— Արմենակ էֆ. Մ. Մանուկեան 216, պաշտօնեայք Արմենակ Մանուկեան վաճառատան 108, Տէր և Տիկին Ցակոբ Թարագճեան 108, Տէր և Տիկին Ցարութիւն Թարագճեան 108, Լեւոն էֆ. Թարագճեան 108, Մագսուտ էֆ. Թարագճեան 108, Պօղոս և Մովսէս Գալուստեան (Ռօտօսթօ) 108, Հաճի Մկրտիչ Ոսկեան Մալկարայի 54 ղրուշ:

⁂ Հանգուցեալ Բարսեղ էֆ. Ղազարոսեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի նուիրած են Համբարձում էֆ. Սթամպոլեան 162, Պետրոս էֆ. Բօյաճեան և Որդիք 108, Մ. Քէչիչեան և Թ. Դասար ճէնազ էֆէնտիք 54 ղրուշ:

⁂ Հանգուցեալ Տիկին Էֆթիկ Եօրտամեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 216 ղրուշ նուիրած է Բարսեղ էֆ. Հալաճեան:

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ ԲԱԺԻՆԸ

ՀԱՐՍՆԻՔ

Օվաճըգի Ազգ. վարժարանի երաժիշտ դասատու Ղեւոնդ էֆ. Արսլանեանի ընդ Օր. Մաքրուհի Կ. Զաքարեանի ամուսնութիւնը կատարուեցաւ Բշ. օր տեղւոյն Ս. եկեղեցւոյն մէջ ի ներկայութեան բազմաթիւ համակիրներու:

×

ՆՇԱՆԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ

Կիրակի գիշեր, Փնալը կըզի, ճարտարապետ Ցարութիւն աղա Գալֆաեանի բնակարանին մէջ տեղի ունեցաւ Տիար Արշակ Էսէրեանի նշանախօսութիւնը՝ Օր. Էլիզա Գալֆաեանի հետ, ի ներկայութեան երկու կողմի բարեկամներու: Տիար Արշակ Էսէրեան՝ առեւտրական հրապարակին վրայ գործունեայ երիտասարդ մըն է, իսկ Օր. Գալֆաեան համեստ աղջիկ մը:

ՌԵՍՄԻ

ԹԵՎՃԻՀԱԹ

Մուսուլ վիլայէթի էվգաֆ մուհասէպէճիլիկինէ՝ Գայսէրիյէ սանճաղը էվգաֆ միւտիրի Հասէպի էֆ. Թային պույրուլմուշ տըր:

Վագըֆէի մէմուրիյէթինի հիւսնը իյֆաանէ մէսարի մէմուուրնա մէյանի Պապը Ալի չիֆրէ գալէմի խուլէֆասընտան Իզզ. Եուսուֆ պէյէ Թէրֆիէն բիւթպէի Սանիյէ օրնըֆը սանիսի.

Այտըն վիլայէթը ճէլիլէսի Թէրճէմանը բիֆ. Ճէմալ պէյէ խըտըմաթը հասէնէսինէ մէյանի բիւթպէի Սալիսէ Թէվճիհ պույրուլմուշ տըր:

ՆԵՐՔԻՆ

ԱՒՍՏՐԻԱՄԱՃԱՌ ՆՈՐ ԴԵՍՊԱՆԸ. —Պոլսոյ Աւստրիամաճառ նոր դեսպան Բալլավիչինի մարքիզը և իր կինը երէկ Պոլիս ժամանեցին ռումանական շոգենաւով: Դեսպանատան գործակատարը, Ա. Թարգմանը և ուրիշ պաշտօնեաներ շոգեմակոյկով Գավաք գացին և դիմաւորեցին նոր դեսպանը: Վեհ. Սուլթանին կողմէ Լեսպանական հիւրամեծար Խայրէտտին պէյ շոգեմակոյկով գնաց շոգենաւ և բարի գալուստ մաղթեց մարքիզին և մարքիզուհիին: Բ. Դրան կողմէ Սէֆա և Սաատէտտին պէյերն ալ բարի գալուստ մաղթեցին: Շոգենաւը Ղալաթիոյ քարափը հասաւ, ուր հաւաքուած էին դեսպանատան և հիւպատոսարանի բոլոր պաշտօնեաները և գաղութին երեւելիները: Փոխադարձ ողջոյններէ ետք կազմուեցաւ կառքերու թափօր մը և դեսպանը ու դեսպանուհին գացին Բերայի դեսպանատունը:

⁂ Պոլսոյ Աւստրիամաճառ նոր դեսպան ժան Բալլավիչինի մարքիզը 1848ին ծնած է և երկրորդ որդին է Արթուր Բալլավիչինի մարքիզին: Աւստրիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան մէջ մտաւ 1873ին: 1875ին Պէրլինի աւստրիամաճառ դեսպանատան կցորդ կարգուեցաւ և 1878ին Բարիզ փոխադրուեցաւ, պատուոյ քարտուղարի աստիճանին բարձրանալով: 1880ին Լոնտոնի դեսպանատան քարտուղար, յետոյ Պէկկրատի դեսպանատան խորհրդական, 1892ին Միւնիխի դեսպանատան Ա. քարտուղար, 1894—95 Բեդերսպուրկի դեսպանատան խորհրդական: Ասկէց ետք էր որ իր վրայ ուշադրութիւն դարձաւ և Վիեննայի Արտաքին գործոց Նախարարութեան մէջ բարձր պաշտօնի մը կոչուեցաւ, միևնոյն ժամանակ լիազօր դեսպանի և արտասովոր պատուիրակի տիտղոս ստանալով: Վերջապէս 1899ին եղաւ դեսպան Պուքրէշի այժմու վարչապետ Պ. Էրէնթալի տեղ, որ այն ատեն Բեթերսպուրկ փոխադրուեցաւ: Դեսպանին կինը՝ Բալլավիչինի մարքիզուհին անգլիացի է և ծնած Ճօրճինա Կրովէի մէջ: Երեք զաւակ ունին որոնք հուսարներու սպայ են:

⁂ Նայէ Փրայէ Բրէսէ խմբագրականի մը մէջ վեր կը հանէ Պոլսոյ աւստրիամաճառ դեսպանութեան կարեւորութիւնը և նոր դեսպանին բարձր կարողութիւնները: Այս անուանումը այնքան կարեւոր էր որ, պահ մը որոշուեցաւ մարքիզը արտաքին գործոց նախարարութեան կոչել, կոմս Կոլուխովսքիի տեղ:

ԿԱՅՍ. ՀԵՌԱԳԻՐ. — Աւստրիոյ-Հունգարիոյ Ֆրանց Եօզէֆ կայսրը փոխադարձ հեռագրով շնորհակալութիւն յայտնեց Վեհ. Սուլթանին, Օթօն արհիդուքսին մահուան առթիւ յայտնած ցաւակցութեան համար:

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐՈՒԱՆ ՄՇՈՒՇԸ.— Կիրակի, իրիկուան ժամը 10էն սկսեալ խիտ մշուշ մը իջաւ որ տեւեց մինչեւ գիշերուան 5: Շիրքէթի ու Մախսուսէի շոգենաւերուն երթեւեկութիւնները այս պատճառաւ դադրեցան: Վեհ. Սուլթանը իմանալով որ շոգենաւերէ մէկ քանիներուն ուղեւորները Պէշիքթաշի նաւամատոյցը մնացած են, բարեհաճեցաւ հրամայել որ սիմիթ ու բիսկ բաշխուի և անոնց հանգստութեանը ամէն կերպով հոգ տարուի: Բոլոր ուղեւորները «Բատիշահըմ չոք եաշա» գոչեցին: Մշուշը այնքան թանձր էր որ Անատոլուի ու Ռումէլիի երկաթուղիներու կառախումբերն ալ չկրցան երթեւեկել երէկ գիշեր. Ժամը 5ին մօտ մշուշը բաւական փարատած ըլլալով, Վաբոր, Հայտար-Փաշա, Գատըգիւղ վերադարձող շոգենաւերը կրցան երթալ:

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ.— Մանասթըրի Թաղապետութիւնը արտօնութիւն խնդրեց՝ Եալըըզ-Տաղի գետին հոսանքը գործածել ելեկտրականութիւն առաջ բերելու համար, որով պիտի լուսաւորուի քաղաքը և թրամուէյ պիտի բանեցուի: Այս ծրագիրը ընդունուեցաւ Զէնհնաա պաշտօնարանին կողմէ:

ՆԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ նախարարութեան մասնագէտ-խորհրդական Վսեմ. Նրամ պէյ, որ քանի մը օրէ հիւանդ էր, ապաքինեցաւ և վերսկսաւ իր պաշտօնին:

ՃՐԱԳՈՒՆԵՐՈՒ ԱՐՏԱԾՈՒԹԻՒՆԸ. — Եղած հարցումի մը պատասխանելով Զէնհնաա պաշտօնարանը՝ ծանոյց որ Վանի կողմերէն ուղղակի Ռուսիա արտածուած, ինչպէս նաև ամէն կողմ արտածուած ճրագուները պէտք է քննուին անասնաբոյժներու կողմէ, մինչև 100 քիլոյին համար 5 փարա քննութեան տուրք առնելով: Իսկ եթէ ճրագուները չեն զատուած փորոտիքներէն, 100 քիլոյէն վեր պէտք է 2 փարա գանձել իւրաքանչիւր քիլոյի համար, փորոտիքներուն համեմատութեամբ:

ՆԵՐԿՈՒԱԾ ԽԱՀՈՒԷՆԵՐ.—Բժշկական վարժարանը պիտի տարրալուծէ կարգ մը փտած խահուէները զորս վաճառականներէ ոմանք կը ներկեն և իբր լաւ տեսակ կը վաճառեն:

ՆԵՐԿՐԱԳՈՐԾԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ հետեւեալը կը ծանուցանէ.— Վիճակահանութեան քաշուելու թուականէն մինչև 6 ամիս ո՛ր պարգեւները որ չգանձուին, Գաղթականներու յանձնաժողովին պիտի պատկանին: Այսպէս Մայիս 1ին, կատարուած թիւաժին արժէքը պիտի դադրի ներկայ ամսոյ 31ին, որմէ ետք երբ Ա. թիւաժի շահող թիւերը ներկայացուին, չպիտի վճարուին: Հետեւաբար ունեցողները պէտք է այժմէն դիմեն:

ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ.—Մանչեսթըրի մէջ ամենէն աւելի եգիպտական բամբակի վրայ գործ եղած է: Այս տարի Եւրոպական ճարտարարուեստական գործարանները 12,154,000 հակ ամերիկեան, 1,400,000 հակ հնդկական, 850,000 եգիպտական, 450,000 հակ պրազիլիական բամբակի պէտք ունին: Թէև այժմ գործարանները բաւական խամ նիւթ ունին, բայց դարձեալ փափաք կայ գիները բարձրացնելու: Միւս կողմէ կարգ մը ջանքեր կ'ըլլան, որով յոյս կայ թէ բամբակի գինը աւելի պիտի իյնայ:

⁂ Ամերիկեան Թերթ մը կ'ըսէ թէ Իզմիրէն Թուզ ներածող վաճառականներէն շատերը բերքին նուազութեան հետեւանքով չեն կրնար իրենց յանձնարարութիւնները գործադրել, որով գիները զգալի կերպով բարձրացած են:

⁂ Բերքին սկիզբէն մինչեւ Հոկտ. 18 Իզմիր հասած են 355,000 կենդինար Սուլթանիէ չամիչ, որուն 322000ը ծախուած է: Անցեալ տարի նոյն շրջանին հասած էին 697,000 կենդինար և ծախուած 650,000: Նոյն թուականին Իզմիրի մէջ պաշարատ կար 33000 կենդինար, նախորդին 47000ին դէմ:

ՃԱՇԻ ԱՏԵՆ մ'ի միայն Զիթլիի հանքային ջուրը խմեցէ՛ք: Դժուարամարսութեան, կաթուածի, Աւազախտի, և այլնի դէմ: Անբաղդատելի, ամենապզտեցիկ:

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ. -Պոլսոյ Վճռաբեկ Ատեանը վաւերացուց Եղեռնադատ Ատեանին այն վճիռը որով 10ական տարի թիապարտութեան դատապարտուած էին Զախարին Սապունճաքին և Ճանիկը, որոնք կեղծ դրամ շինած և քշած էին:

⁂ Վերաքննիչ Ատեանը դատեց Տէօլէտաղաճի Թղթատարական պաշտօնեայ Ճէմիլ էֆ. որ 12,000 ղրշ.նոց աւանդ մը կորսնցուցած էր: Կորսուած գումարը պիտի գանձուի իր երաշխաւորէն:

ԿԱՏՂԱԾ ՇՈՒՆ. — Շաբաթ օր Գում Գափու, Վալի փաշա եօգուշուին վրայ կատղած շուն մը՝ կէտիկ փաշայի եկեղեցիին գանձապետ Կարապետ էֆ.ի զաւակին փոքրիկ Նազարի քիթը խածաւ: Անցորդներ անմիջապէս փոքրիկը փոխադրեցին նոյն տեղը գտնուող Վահրամ էֆ. Ասատուրեանի դեղարանը, ուր նախնական դարմանները եղան: Ոստիկանութիւնը հասնելով կատղած շունը բռնեց և ոստիկանատուն զրկեց: Իսկ փոքրիկը կատաղախտաբուժական հաստատութիւնը ղրկուեցաւ դարմանուելու համար: Նոյն ատեն ալ այդ շունը ուրիշ պզտիկ աղու մը սրունքէն խածած էր:

ՅԱՆԿԱՐԾԱՄԱՀ. — Երէկ առտու ժամը 1ին Սկիւտարի նաւամատոյցին վրայ, երբ ուղեւորները շոգենաւին կ'սպասէին, յանկարծ մէկը տկարութիւն մը զգաց և գետին փռուեցաւ: Անմիջապէս փութացին օգնութեան բայց մարդը, մաքսաճի Տիգրան աղա, յանկարծամահ եղած էր սիրտի կաթուածէ:

ՀՐԴԵՀ.— Գաղչէ-Դարուի մէջ Թուաֆըը Սթավրօ Խրիսթիտիի խանութէն կիրակի իրիկուան ժամը 10ին, քարիւղի լամպարը շրջելով, հրդեհ ծագեցաւ և մէկ քանի կտոր ապրանքներ այրելէ ետքը կարելի եղաւ մարել:

ՈՃԻՐ.— Սիլիվրի-Դարուի բնակիչներէն Հիւսէին առջի օր կռուեցաւ կոտրած Մուսթաֆա աղայի հետ և դանակով զայն մահացու կերպով վիրաւորեց ձախ կողէն: Վիրաւորը հիւանդանոց տարուեցաւ, իսկ չարագործը կը փնտռուի:

ԸՆԿԵՑԻԿ.—Բերա, Սպանող փողոց, տան մը դռնէն առջի օր կախուած գտնուեցաւ նորածին աղջիկ մը: Ծոցի թուղթէն յայտնի եղաւ թէ Ցոյն ծնողքի զաւակ է:

ՅՈՒՍԱՀԱՏ ԲԵՌՆԱԿԻՐԸ.— Ուգտրանի կողմը Ակնցի բեռնակիր մը Իպրահիմ, նախընթաց օր փորձեց անձնասպան ըլլալ, ինքզինքը ծով նետելով, բայց անմիջապէս ազատեցին զայն:

ՊԱՐՍԻԿԻՆ ԱՐԿԱԾԸ.—Պարսիկ մը, Հաճի Ակա, առջի առտու երբ քարափի մէկ սրճարանէն դուրս կ'ելլէր, սրճարին աւրել տուած մանրուքները քսակը դնելու վրայ էր: Այս պահուն, մէկը յարձակեցաւ անոր վրայ, խլեց քսակը և փախաւ: Քսակին մէջ կար 4 ոսկի և ուրիշ դրամներ:

ՍՈՒԶԱԿԻ ՄԸ ՄԱՀԸ.—Անցածները Աւստրիական Լօյտ շոգենաւէն երբ առագաստանաւ մը կը դրուէին՝ երկու տակառ պղինձ ծով ինկած էին: Ապրանքին տէրը յանձնարարած էր սուզակ Միխալի՝ քննութիւն կատարել տակառներուն ինկած տեղին վրայ, և հասկնալ թէ կարելի՞ է զանոնք վեր հանել: Միխալ կատարած էր քննութիւնը, և 27 գրկաչափ խոր տեղ մը գտած էր տակառները, և առջի օր դարձեալ նոյն տեղը իջնելով, վեր հանել տուած էր զանոնք: Սակայն երբ Միխալ ալ վեր ելաւ, յանկարծ ինկաւ գետին և անշունչ փռուեցաւ: Բժիշկները յայտարարեցին թէ սրտի կաթուածէ յանկարծամահ եղած է Միխալ:

ՏՕՔԹ. ԳԱՌԼՕ ՅԱԿՈԲԵԱՆԻ ազդը կարդացէք Դ. երեսը

ԹԱՏՐՈՆ ՄՆԱԿԵԱՆ
ՇԱՀԶԱՏԷ-ՊԱՇԻ՝ ՏԻՐԷԿԼԷՐ-ԱՐԱՍԸ
Այս գիշեր
ԲԱՐԻԶԻ ՔՐՁԱՀԱՒԱՔԸ
ՉԱՒԷՇՏ ԵՒ ՊԱՐ

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՊՈԼՍՈՅ ԱՌԵՒՏՐ. ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ
(Հոկտ. 23 Երկուշաբթի)

ՑՈՐԵՆ

Առաջին ճերմակ	օխան	36
Երկրորդ »	»	34—35
Խառն		33—
Զավարըը		30—33
Կարծր առաջին	»	38—38½
Կարծր միջին	»	34—36½

Երէկ 30 վակոն Անատոլուի ցորեն ժամանեց:

ԱԼԻՒՐ — Ղրշ.

Տեղական գրըմա Ա.	պարկ	67—69
» » Բ.	»	65

ԹԵՖ

Օխան 17—17½ փարա

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ 4 Նոյմ.— Մ. Իզվոլսքի դարձաւ Բեդերսպուրկ, և Բարիզ ու Պերլին կատարած պաշտօնին վրայ համարատուութիւն ըրաւ Ցարին: Գոհ է մնացեր իր տեսակցութենէն Մ. Ֆալիէռի, Մ. Քլէմանսոյի, Մ. Սառիէնի, Մ. Բիշօնի և ուրիշ ֆրանսացի պետական մարդոց հետ: Կը հերքէ այն խօսքը թէ ինք Աւստրիոյ, Գերմանիոյ և Ռուսիոյ միջեւ դաշնակցութեան մը հաստատման աշխատած ըլլայ: Ռուսիա իր զինակցութիւնը պիտի պահէ Ֆրանսայի հետ:

— Այսօր ծով իջուցուեցաւ «Ս. Եւստաթէոս» նոր զրահաւորը:

— Պետական արժեթուղթերու բարձրացումը նպաստաւոր նշան մը կը նկատուի Ռուսիոյ ելմտական գործոց ապագայական վիճակին հաստատման: Զեմնհաա շրջանակներ կը յուսան որ ռուս առեւտրական և ճարտարական գործերը պիտի վերսկսին, շնորհիւ օտար դրամագլուխներու աւատութեան, մանաւանդ անգլիական դրամագլուխներու, կարեւոր ձեռնարկներու շահագործման համար:

— Աւստրիամաճառ արտաքին գործոց նախարար Պառոն Էրէնթալ սիրալիր նամակներ փոխանակեց Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարար Մ. Թիթօնիի հետ, պաշտօնի ձեռնարկելուն առթիւ և հաւատաց թէ միշտ համաձայն պիտի երթայ իր Իտալացի պաշտօնակցին հետ, և պիտի աշխատի որ երկու կառավարութեանց բարեկամական սիրալիր յարաբերութիւնները աւելի ամրապնդուին: Պառոն Էրէնթալ մօտերս Պերլին և Հռոմ պիտի երթայ, Աւստրիոյ և Իտալիոյ բարեկամական յարաբերութիւններն ամրապնդելու համար:

— Արտաքին գործոց նախարար Պ. Էրէնթալ Բեդերսպուրկ ուղեւորեցաւ, իբրև նախորդ դեսպան իր հրաժեշտի գիրերը մատուցանելու:

— Կը հաստատուի այն զրոյցը թէ Կոլուխովսքի կոմսը Բարիզի աւստրիամաճառ դեսպան պիտի կարգուի:

ԲԱՐԻԶ.— Ֆրանսայի Նախարարաց Խորհուրդը, այսօր գումարուեցաւ Մ. Ֆալիէռի նախագահութեամբ: Խորհուրդը ընդունեց նախարարութեան այն յայտարարութիւնը զոր Մ. Քլէմանսօ պիտի ընէ Խորհրդարանին մէջ, նոր դահլիճին անուանմամբ: Մ. Ֆալիէռ ստորագրեց արևմտեան երկաթուղիներու և մահուան պատժի ջնջուելուն վերաբերեալ ծրագիրները: Նախարարաց Խորհուրդը վեց տարուան համար նորոգեց ֆրանսական պատուիրակներուն պաշտօնը Լա Հէյի Դեսպանախորհուրդին մէջ, որ 1907ին պիտի գումարուի: Այդ պատուիրակներն են Մ. Մ. Պուրժուա, տ'Էսթուռնել տը Քոնսթան, Ռընօ և Տըքրէ:

ՊԵՐԼԻՆ.— Ռայխսթակի անդամ Ազատական Ազգայնականներու պետ Մ. Պասերման Ստարգիւքի մէջ կարեւոր ճառ մը արտասանելով յայտարարեց թէ Էտուարդ թագաւորին յաճախակի այցելութիւնները Եւրոպա՝ կը միտին աւելի եւս տարածել Անգլիոյ ազդեցութիւնը և ոյժը:

ԼՈՆՏՈՆ.— Անգլիոյ Նախարարապետը Էտուարտ Է.ի ներկայացաւ և դահլիճին կացութիւնը քննեց այն կացութեան հանդէպ որ առաջ եկած է Լորտերու Ժողովին մէջ կրթական օրէնքին դէմ տրուած քուէէն: Կը կարծուի թէ Նախարարապետը Խորհրդարանին լուծումը խնդրած է, այն պարագային համար, երբ Լորտերու Ժողովը չտրուեակէ իր ընդդիմութիւնը այդ օրէնքին: Կը կարծուի թէ Լորտերու Ժողովը պիտի չուզէ ետ առնել իր քուէն:

ՄԱԴՐԻԴ.— Սպանիոյ Թագաւորը ու Թագուհին, այսօր Մալակա ժամանեցին: Ժողովրդեան ստուար բազմութիւն մը մեծ համակրութեամբ ողջունեց զանոնք: Ֆրանսական ժաճ ս'Արֆ յածանաւը Ֆրանսայի անունով ողջունեց Ալֆոնսօ ԺԳ.: Նոյնը ըրաւ նաև անգլիական նաւատորմիղը՝ Պաթէնպէրկի իշխանին հրամանատարութեամբ:

ՊՈՒՔՐԷՇ Նախարարական տագնապ մը ծագեցաւ: Կարոլ Թագաւորը խորհրդակցեցաւ Նախարարապետ Մ. Քանթաքուզէնի հետ և Մ. Տէմէթր-Սթուրցայի հետ, քաղաքական կացութեան վրայ:

ԲԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Ռուսիոյ նաւթաբեր հողերը շահագործելու համար մեծ ընկերութիւն մը կազմուեցաւ: Ընկերութիւնը մեծ գումար մը պիտի վճարէ ռուս կառավարութեան, իրեն տուած մենաշնորհին փոխարէն:

ՎԻԵՆՆԱ.— (Պաշտօնական).— Ֆրանց Եօզէֆ կայսր Պառոնութեան տիտղոս տուաւ Սուտանի Նախկին կուսակալ Սլաթին փաշայի:

— Թիֆի նաւապետին արշաւախումբը յաջողեցաւ, մինչև 87.6 աստիճան երթալով դէպի հիւսիսային բեւեռ: Աստր մէկ խումբն ալ Կրէնօյլանտի եզերքին նոր երկիր մը գտաւ 100 աստիճան միջօրէականին վրայ:

ԹՈՒԼՈՆ.— Ռազմափորձերու ատեն Շառլ Մարթէլ յածանաւէն արձակուած թորփիլ մը ետ առնուած էր, երբ պայթեցաւ նաւին վրայ, և մէկ հոգի մեռաւ և մէկ քանի հոգի վիրաւորուեցան, երկուքը ծանրապէս:

ՖՐԱՆՔՖՈՐԴ.- Նիւ Եօրքէ կը հեռագրուի որ Ճափոնցի սպայ մը ձերբակալուեր է Մանիլայի մէջ, երբ ամրութեանց յատակագիծը կ'առնէր:

ԵԱՆԵԱ.— Հելլէն հիւպատոս Մ. Սթուրնարա փորձեց անձնասպան ըլլալ: Վիճակը շատ ծանր է: Անձնասպանութիւն փորձելէ վերջ կանչեց Մետրոպոլիտը, հաղորդուելու համար: Մ. Սթուրնարայի անձնասպանութիւն փորձելու պատճառը այն է որ մէկ քանի շաբաթ առաջ իր կնոջ մահը խորին վիշտ պատճառած է իրեն:

ՏՈՒՆ ՇՏԿՈՂՆԵՐՈՒՆ ծանուցումը կարդալ չորրորդ երես

ՍԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆԸ

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ ՔՈՆՍՈԼԻՏԷ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	Օ.Ո.	101.27
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	101.28½
Երէկուան էն բարձր գինը	»	101.27
» էն վար գինը	»	101.32

ՌՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երէկ առաւօտ բացուեցաւ	ֆր.	149.75
Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	»	149.50
Երէկուան էն բարձր գինը	»	150.50
» էն վար գինը	»	149.50

Շիրքէթը Խայրիէ	Օ.Ո.	40.50
Շիրքէթը Խայրիէի Համիտիէ	Օ.Ո.	5.—
Միթիլլիի Պանքա		5.75
Սելանիկի »	ֆր.	173.
Քասէրպալ	Ա.Ո.	9.08
Դարասու Բրէվիլէժիէ	ֆր.	162.
» Օրտինէռ	»	152.—
Իզմիրի քարափ	»	596.—
Օսմ. Ապահով. Ընկ.	Օ.Ո.	4.50
Ժիւլսամնա Թրամվայ	» »	6.35
Թրամվայի բաժնեթուղթ	»	11.15
» պարտաթուղթ	ֆր.	492.—
Տէրքոսի Ջուրի Ընկ.	»	315.—
Անատոլ. Երկ. բաժնեթ.	Ա.Ո.	18.—
Քարափ Կ. Պոլսոյ	ֆր.	452.—
Քրէտի Ֆօնսիէ Էժիբս. 1886		330.—
» » » 1903		268.—
Թրանսվալ		59.50

ՅՈՒՆԱԿԱՆ ԹՈՒՂԹԵՐ

Յունական փոխառութիւն	ֆր.	263.—
Պանք Նաս. Կրէս.	»	432.—
» « » Նոր	Օ.Ո.	4.05
Լաւրիոմ	ֆր.	74.50

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Օսմ. ոսկին 100 ղշ.էն	Ղշ. ֆր.
Ֆրանսական ոսկի	87.43
Անգլիական ոսկի	110 03
Բօլ	90.30
Մէճիտիյէ արծաթ	107.15
Ռուպլի Թղթադրամ	8.65
Քրիմէց	50.

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոնի վրայ չէք	ղրշ.	109.32½
Բարիզի » »	ֆր.	22.96¼
Վիեննայի » »	քուրօն	21.96
Պերլինի » »	մարք	18.69

ԲԱՐԻԶԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

4 Նոյեմբեր 1906

Ֆրանսական Ռանթ 3 %		95.42
Օսմ. միաց. գոնս. 4 %	բաց.	93.70
» » »	գոց.	93.65
Ռումէլիի երկաթուղի	ֆր.	152.—
Րէժիի պարտաթուղթ	»	449.—
Օսմանեան մաքս	»	—.—
Օսմանեան Պանքա	»	674.—
Քրէտի Լիօնէ	»	1173.—
Բարիզի Պանքա	»	1547.—
Աւստրիական Ռանթ	4 %	—.—
Իտալական »	5 %	102.90
Ռուսական »	4 % 1901	62.50
Սպանիակ. արտ. փոխ.	4 %	95.10
Պալիա Քարա Այտըն	ֆր.	700.—

ԼՈՆՏՈՆԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

3 Նոյեմբեր 1906

Անգլիական Ռանթ	86.50
Օսմ. Միաց. Գոնս. բաց. Փ.Կ.	92.37
» » » գոց. »	92.37
Օսմ. Պանքա	16.87
Պուլկարական 1892	101.—
Ռուսական 4 % 1898—89	77.—
Յունական Ռանթ	40.50
Զարթըըթ	1.59
Թրանսվալ	.—
Ռանտմայն	5.97
Ճափոնական 4 %	—.—

ՊԵՐԼԻՆԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

3 Նոյեմ. 1906

Գերմանական 3 %	86.—
Օսմ. Միաց Գոնս.	—.—
Օսմ. փոխառութիւն 1903	—.—
Ռումէլիի երկաթուղի	146.—

ՎԻԵՆՆԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆ

3 Նոյեմ. 1906

Օսմ. Րէժի	426.—
Ռումէլիի Երկաթուղի	163.50

ՊՐԻՒՔՍԷԼԻ ՍԱԿԱՐԱՆ

3 Նոյեմ. 1906

Օսմ. Միացեալ	93.50
Ռումէլիի Երկաթուղի	151.75

ՀՐԱՆՏ ԴԱՄԻԱՆՈՍԵԱՆ

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՄԱՅՈՒՆ
ՆԷԶԱՐԷԹԸ ՃԷԼԻԼԷՄԻՆՏԷՆ

Պէտլլէրինին նըսֆը լիրա նիւդ ղրուշտան նագտէն՝ վէ նըսֆը տիկէրի Էվգաֆը Հիւմայունա մախսուս սուրէթ վէ սէրկի իլէ խյֆա օլունմագ իւզրէ գիյրտէ մուհարրէր մահլիւլաթըն պէյրմուճիպը նիզամ տէօրթ հաֆթա իլանընտան 322 սէնէսի Թըշրինի էվվէլին 16ընճը կիւնիւնտէն իթիպարէն 23ինճի բազարէրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար պիրինճի վէ իքինճի վէ իւչիւնճի հաֆթա իլանաթընըն միւզայէտէի ատիյէլէրի 4ինճի հաֆթա իլանըըն տա սօն միւզայէտէսի իճրա օլունաճագը ճիհէթլէ խալընըզ տէօրտիւնճի հաֆթա իլանը իչիւն էվրագը մէճլիսը իտարէյէ Թէվտի օլունըճագա տէկլիֆ 100տէ 5 վէ անտէն սօնրա 100տէ 10 զամմ գապուլ օլունաճաղընտան Թալիպ օլանլար վէ տահա զիյատէ մալիւմաթ ալմագ իստէյէնլէրին՝ գըյմէթը մուխամմէնէլէրինին ճօյիւնէ միւսավի Թէէմին աքչէլէրիյէ պէրապէր Էվգաֆը Հիւմայուն մահլիւլաթ իտարէսինէ միւրաճաաթ իյլէմէլէրի իլան օլունուր։

ՊԻՐԻՆՃԻ ՀԱՖԹԱՍԸ

..3334..պէտէլը միւզայէտէ 2500. — Սթավրօզ զարիյէսինտէ Օրթա սօգագտա պիր զըթա արսանըն սիւլիւս հիսսէսի. Բահմի։

..4000.— Խասքէօյտէ Թուրշուճը մահալլէ վէ ճատտէսինտէ 42 նումէրօլը իքի օտալը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. Ախի։

..13000..Պէտէլը միւզայէտէ 9000. Քէօչէք Բազարտա Խաճէ Խայրէտտին մահալլէսինտէ Լէպլէպիճի սօգաղընտա 29 նումէրօլը 4 օտալը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնի. Հաֆըզ Էօմէր։

12000.— Էտիրնէ գաբըս խարճինտէ Էմիր պէխարի մահալլէսինտէ Պէյլէր պէյի չէշմէսի ճատտէսինտէ 1, 3, 5, 7, 11 նումէրօլար իլէ մուրագգամ մա միւշթէմիլաթ պիր զըթա սանըրգ պօսթանըըն 30 սէհիմ իթիպարըյլա 6 սէհիմի. Մուսթաֆա։

..1750.— Քիւչիւք Մուսթաֆա բաշատա Մօնլա Խուսրէվ մահալլէսինտէ Աճը Չէշմէ սօգաղընտա պիր, իւչ նումէրօլը 2 պապ տիւքքեանըն 20 հիսսէտէն պիր հիսսէսի. հաճի Հիւսէյին։

..12000.— Չարշուի Քէպիրտէ Թագիյէճի սօգաղընտա 106 նումէրօլը պիր պապ տիւքքեանըն պիւթիւնիւ. հաճի Ահմէտ։

..469.— Արնավուտ զարիյէսինտէ Ատալը Տիմիթրի սօգաղընտա 2 նումէրօլը պիր զըթա արսանըն 37 հիսսէսի. հաճի Մահմուտ։

..3087½.— Թարապիա զարիյէսինտէ Տէրէ Իչի վէ Արնավուտ սօգաղընտա 1, 93, 95 նումէրօլը 3 պապ մէնզիլին 20 հիսսէտէն 9 պուչուգ հիսսէլէրի. հաճի Մահմուտ։

..3000.— Արնավուտ զարիյէսինտէ Այա Լէֆթէրի սօգաղընտա 6 նումէրօլը պիր պապ մէնզիլին 5տէ պիր հիսսէսի. հաճի Մահմուտ,

..6250..պէտէլը միւզայէտէ 6250. — Փատը զարիյէսինտէ Ճաֆէր աղա մահալլէսինտէ Վաքըֆ իսկէլէսի սօգաղընտա 56 նումէրօլը պիր պապ տիւքքեանըն 8տէ 1 հիսսէսի. Բահմի։

ԻՔԻՆՃԻ ՀԱՖԹԱՍԸ

..4000..պէտէլը միւզայէտէսի 3000. — Պապը Ճաֆէրիտէ Բիւսթէմ բաշա մահալլէսինտէ Քէմէր Ալթը սօգաղընտա 8, 17 նումէրօլը պիր պապ խանըն 8տէ 1 հիսսէսի. հաճի Ահմէտ։

..750.—Էտիրնէ Գաբուսընտա Գասըմ Աթիք Ալի փաշա մահալլէսինտէ Այի Եօրկի սօգաղընտա 28 նումէրօլը պիր զըթա արսանըն նըսֆ հիսսէսի. Բահմի.

..2625.— Դօճա Մուսթաֆա բաշա մահալլէ վէ ճատտէսինտէ 469 նումէրօլը 2 պապ տիւքքեան տէրունինտէ միւսթէգարր չէքէրճի կէտիկինին 120տէ 15 սէհիմիյէ միւլքինին 30 սէհիմի. Մուսթաֆա։

..3750.— Պապը Ալիտէ Լալա Խայրէտտին մահալլէսինտէ Օտալար սօգաղընտա 13 նումէրօլը 2 օտալը պիր պապ մէնզիլին բուչ հիսսէսի. Բահմի։

..3500.— Էտիրնէ Գաբուսընտա Գասըմբէյէի Աթիք Ալի բաշա մահալլէսինտէ Շէյխ Եյուպ էֆէնտի սօգաղընտա 2 նումէրօլը պիր զըթա արսանըն պիւթիւնիւ. Բահմի։

..3500.— Ղալաթատա Արապ Ճամի մահալլէսինտէ Եւլքէնճի խանը տէրունինտէ Գարաղոլ մէյտանընտա 17 նումէրօլը պիր պապ մաղազանըն նըսֆ հիսսէսի. հաճի Ահմէտ։

..5000.— Պէյօղլունտա Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Էլմա սօգաղընտա 4 նումէրօլը պիր զըթա արսանըն պիւթիւնիւ. հաճի Հիւսէյին։

ԻՒՉԻՒՆՃԻՒ ՀԱՖԹԱՍԸ

..6000..պէտէլը միւզայէտէսի 6000. — Էտիրնէ Գաբուսընտա Աթիգ Ալի Բաշա մահալլէսինտէ Ճամիի Շէրիֆ սօգաղընտա միւքէրրէր 21 նումէրօլը 2 օտա պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. Հաճի Ահմէտ։

..18000.— Էմիրկէն զարիյէսինտէ Էմիրկէն մահալլէսինտէ Համամ սօգաղընտա 2 նումէրօլը 3 օտալը միւհթէվի վէ միւշթէմիլաթը մալիւմէյի հավի պիր պապ համամըն 5 հիսսէ իթիպարըյլա 1½ հիսսէսի. Շիւքրի,

..16250.— Պէյօղլունտա Բանկալթի մահալլէսինտէ Տիկէր Պէքճի սօգաղընտա 37 նումէրօլը 5 օտալը պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Էօրիւճիւ Հիւսէյին։

..1750.— Բումէլի Հիսարընտա Արպա Էմինի մահալլէսինտէ Միւսպաչաճը սօգաղընտա 3 նումէրօլը 2 օտալը պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. Էօրիւճիւ Հիւսէյին։

876.— Վէֆատա Մօնլա Խուսրէվ մահալլէսինտէ Դօղանճըլար ճատտէսինտէ 126 նումէրօլը Փէվզինտէ 1 օտալը պիր պապ սէպղէվլաթը տիւքքեանընըն 120 սէհիմ իթիպարըյլա 6 սէհիմի. Ախի։

..2750.— Իւսկիւտարտա Սէլամի Ալի էֆէնտի մահալլէսինտէ Բաբաղ Աբրահամ սօգաղընտա 18 նումէրօլը 3 օտալը պիր պապ մէնզիլին բուչ հիսսէսի. Բահմի։

..16070.—Փատը զարիյէսինտէ Օսման աղա մահալլէսինտէ Տիւզ սօգաղընտա միւքէրրէր 34 նումէրօլը 3 օտալը պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. Բահմի։

1625.— Այասօֆիա Սաղիր մահալլէսինտէ Քիւչիւք Այասօֆիա ճատտէսինտէ 12 միւքէրրէր նումէրօլը պիր պապ մէնզիլին բուչ հիսսէսի. Էօրիւճիւ Հիւսէյին։

..2000.— Մահմուտ Բաշա մահալլէսինտէ Մահքէմէ սօգաղընտա 40 նումէրօլը պիր պապ տիւքքեանըն սիւլիւս հիսսէսի. Մուսթաֆա։

..2000.— Մահմուտ Բաշա մահալլէսինտէ Մահքէմէ սօգաղընտա 25 նումէրօլը պիր պապ տիւքքեանըն սիւլիւս հիսսէսի. Մուսթաֆա։

..2700.— Էտիրնէ Գաբուսընտա Հաճի Մուհիէտտին մահալլէսինտէ Համամ սօգաղընտա 4 նումէրօլը պիր զըթա արսանըն սիւլսան հիսսէսի. Էօրիւճիւ Հիւսէյին։

ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻ ՀԱՖԹԱՍԸ

..2500.— Սամաթիատա Միրախօր Իլիաս պէյ մահալլէսինտէ հաճի Մանօլ սօգաղընտա 57 նումէրօլը պիր զըթա արսանըն պիւթիւնիւ. հաճի Ահմէտ։

..875.— Սամաթիատա Միրախօր Իլիաս պէյ մահալլէսինտէ Սամաթիա ճատտէսինտէ 386 նումէրօլը չէհրի 60 ղրշ. քիրալը պիր պապ տիւքքեանըն 8 հիսսէ իթիպարըյլա պիր հիսսէսի. Մուսթաֆա։

..5000.— Խըրգաի Շէրիֆտէ Աղ Շէմսէտտին մահալլէսինտէ Զուգուր Չէշմէ սօգաղընտա 52 նումէրօլը 3 օտալը հավի պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. հաճի Ահմէտ։

..625.— Գաբանը Տագիգտէ Խաբաճըը Գարա Մէհմէտ պէյ մահալլէսինտէ Ֆէնար ճատտէսինտէ Պագչալը խան տէրունինտէ 6 նումէրօլը պիր պապ օտանըն 8տէ 1 հիսսէսի. հաճի Ահմէտ։

..500.— Իւսկիւտարտա Խայրէտտին Չավուշ մահալլէսինտէ Թօբթաշը ճատտէսինտէ 182 նումէրօլը պիր զըթա արսանըն պիւթիւնիւ. հաճի Մահմուտ։

..6000.— Թարապիա զարիյէսինտէ Չըրա սօգաղընտա 22 նումէրօլը 4 օտալը հավի պիր պապ մէնզիլ մա պաղչէնին 4տէ 3 հիսսէսի. Շիւքրի։

..6220.— Ղալաթատա Եէնի Ճամիի Շէրիֆ մահալլէսինտէ Երգման սօգաղընտա 2 նումէրօլը պիլա հավա պիր պապ մաղազա կէտիկինին 18 հիսսէ իթիպարըյլա 7 հիսսէսի. հաճի Հիւսէյին

..4456.— Ղալաթատա Եէնի Ճամի մահալլէսինտէ Քիւրէքճիլէր ճատտէսինտէ 29 նումէրօլը պիլա հավա պիր պապ մաղազանըն 11 հիսսէ իթիպարըյլա 4 հիսսէսի. Շիւքրի։

..6250.— Պէյօղլու զարիյէսինտէ Պէյօղլու ճատտէսինտէ 93, 95 նումէրօլը մուգատտէմա իքի պապ տիւքքեան էլէքտրիք էջզաճիլէրինէ մաղազա պիր պապ մաղազանըն բուչ հիսսէսի. Էօրիւճիւ Հիւսէյին։

..1700.—Խաճի զարիյէսինտէ Սուլթանիյէ մէվգըընտա 3 նումէրօլը պիր պաղչէվան օտասընը հավի միւլք մա կէտիկ պիր զըթա պօսթանըն 120 սէհիմ իթիպարըյլա 20 սէհիմին 21 սէհիմ Թէնզիլիյէ 7 սէհիմի. հաճի Մահմուտ։

..10040.— Ագսէրայտա Մէրաթ բաշա մահալլէսինտէ Սարաճ սօգաղընտա 2 նումէրօլը 5 օտալը հավի պիր պապ մէնզիլին պիւթիւնիւ. Մուսթաֆա

..3000.— Իւսկիւտարտա Եէնի մահալլէտէ Նուհ գույուսը ճատտէսինտէ 143 նումէրօլը 3 օտալը հավի պիր պապ մէնզիլին նըսֆ հիսսէսի. հաճի Մահմուտ։

..12500.— Թոհֆէ գալէտէ Թիմուրթաշ մահալլէսինտէ Գանթարճըլար ճատտէսինտէ 13 վէ Տիվան օղլու խօգուչընտա 1 վէ 3 նումէրօլը Փէվզինտէ 2 օտա վէ չէհրի 160 ղրուշ քիրալը պիր պապ պագգալ տիւքքեանը կէտիկինին նըսֆ հիսսէսի. հաճի Ահմէտ։

Մէքքէի միւքէրրէմէի խասթախանէսի իչիւն լիւզումը օլան էճզա վէ էտէվաթը Թըպպիյէնին մէճմուը 3750 վէ Մէտինէի միւնէվվէրէ ղուրէպա խասթախանէսի իչիւն քէզալիք լիւզումը օլան էճզա վէ էտէվաթը Թըպպիյէնին 14 պին 250 վէ ալէաթը ճէրահիյէ 11400 ղրշ.տա Թալիպի էօհտէսինտէ օլուպ, չէհրը հալը բումինին 23ինճի Բազար իրթ. կիւնիւնէ գատար նիւզտէ պէշ վէ իքի կիւն զարֆընտա տա նիւզտէն օն Թէնզիլ գապուլ օլունաճաղընտան, նօգսանլարըյլա իթայա Թալիպ օլանլարըն 100տէ 10 նիսպէթինտէ Թէէմին աքչէլէրինի վէ խաւսօ միւԹէպէր վէ մուսատտագ քէֆալէթնամէլէրինի համիլէն էյեամը Թաթիլիյէտէն մաատա հէր կիւն սաաթ 10ա գատար մէճլիսը իտարէի Էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի.

19 Թըշրինը էվվէլ 1322 2—5

Իմարաթը Ամիրէ իչիւն պիր սէնէլիք զըմագ իւզրէ միւզայաասընտա լիւզում կէօրիւնէն 80000 զըյէի ճէտիտէ չուրպալըզ հընթանըն միւնագասասընտա իպդիտար օլունաճաղընտան, միւնագասայա տախիլ օլմագ վէ չէրաիթը միւնագասայը անլամագ իստէյէնլէրին 100տէ 10 նիսպէթինտէ Թէէմին աքչէլէրինի վէ խաւսօ միւԹէպէր վէ մուսատտագ քէֆալէթնամէլէրինի համիլէն մէճլիսը իտարէի Էվգաֆա միւրաճաաթ էյլէմէլէրի.

16 Թըշրինը էվվէլ 1322

ԳԱՂՂԻԱԿԱՆ ՄԻՒՏԻՆ
ԵՒ
ՋԵՐՄԱՄԻՋՈՒԹԵԱՆ
(ՊԷԼ ՍՕՂՈՒՖԼՈՒՂԸ)
ԱՆՄԻՋԱԿԱՆ ԴԱՐՄԱՆՈՒՄԸ

Առաջին այցելութիւնը ՁՐԻ է

Ծննդական գործարաններու հիւանդութեանց մասնագէտ բժիշկ

ՏՈՔԹ. ԳԱՌՈ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

որ մինչեւ հիմայ 5000է մօտ այս կարգի հիւանդներ արմատապէս բուժած է, ինչ որ վաւերականօրէն ալ ապացուցուած է, գիտական վերջին նորութեանց շնորհիւ ԽԻՍՏ ԿԱՐՃ ԺԱՄԱՆԱԿԱՄԻՋՈՑԻ մէջ, և առանց ցաւ պատճառելու ենթակային, հիմնապէս և անգամ մըն ալ չկրկնելու խոստումով կը բժշկէ թէ՛ հին և թէ նոր ջերմամիզութիւնը (Պէլ սօղուֆլուղու), Գաղղիական ախտի ամէն տեսակը, սերմնահոսութիւնը, բազափորձութիւնը, առնական անկարողութիւնը, և մանաւանդ դժուարամիզութիւնը։

Ամեն օր, բաց ի Կիրակի օրերէն, կը զննուի Պերպերեան դեղարանը, Կեսիկ Փաշա Պօշի կէս օրէն առաջ, եւ կէս օրէն վերջը Պաղչէ-Գափու Մերճանեկեան-Պիանճի դեղարանը։

Ուրբաթ օրերը ձրի 50—8

ՏՈՔԹՕՐ

ԳԷՈՐԳ ԲԱԲԱՋԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Չիչէք Բազար, թիւ 9

Տպարանիս մէջ ամենամեծ խնամքով կը պատրաստուին սիրուն և ճաշակաւոր Այցաքարտեր։ Վաճառականական հաշուեթուղթեր, Մուրհակներ։ Պահարաններ, Նամակագլուխներ, Հարսանեաց և Նշանախօսութեան քարտեր ամէն տեսակէ ու լեզուէ։

Տպարանս ունի նաեւ ճոխ մթերք մը ԲԱՐԴ ԲՈՍԹԱԼՆԵՐՈՒ, Նոր Տարւոյ, Ծննդեան, Զատկի և Պայրամի շնորհաւորութեան յատուկ ամէն լեզուէ։

Այցելութիւն մը բաւական է տպարանիս ճաշակին վրայ գաղափար մը կազմելու համար։

Գաւառական յանձնարարութիւններ կը կատարուին խնամքով և փութով։

Տպարանս ձրի նմոյշներ կը ղրկէ բոլոր գաւառներէն ամէն անոնք որոնք իբրեւ ԷՇԱՆԹԻՅՕՆ քարտ բոսթալով կ'ուզեն պէտք է կա՛մ ՄԱՆՏԱԲՕՍՏՕՎ և կամ ԴՐՕՇՄԱԹՂԹՈՎ փոխարժէքը ղրկեն, հակառակ պարագային իրենց խնդրանքը անլսելի պիտի մնայ։ 5—30

"ՕՄԵԿԱ,, 5 սէնէ իչիւն Թէահհիւտ օլունմուշ սաաթլար, գատըն վէ էրքէք իչիւն էնվաի չէշիտ։
Նէկկեանէ տէբօզիթօրը էրաա'ատէթտէ ՕՐՕԶՃԻ-ՊԱՔ

37—50

ԱՇՃԵԱՆ ԳՐԱՏԱՆ
ԱՐԺԱՄԵԱՑ ԲԱՑՕՐԻԿ ՁԵՂՉԸ
20 ՂՐՈՒՇ ՓՈԽԱՆ 60 ՂՐՈՒՇԻ

Սուրբ երկիր, պատկերազարդ Նկարագր. Մ. Երուսաղէմի, Տ. Եպս. Պալեան, գին 6 ղրշ.— Բամկլիազարդ տիկին, Ս. Տիւմա, Թրգմ. Գ. Աարունի 8 ղրշ.— Փիլիսոփային աշակերտը, Բոլ Պուրժէ, Թրգմ. Օ. Զիֆթէ Սարաֆ, 6 ղրշ.— Պատմութիւն պայքարմանց հին և նոր ազգաց Խ. Ե. Միսիթարեան, 6 ղրշ.— Ցիշատակաց ծաղիկներ, փունջ առաջին, Ռուբէն Որբերեան, 5 ղրշ.— Մանուշակներ՝ ոտանաւոր՝ Պօղոս Եսուփեան, 5 ղրշ.— Ամուսնական առողջապահութիւն՝ Տր. Բլէման, Թրգմ. Մ. Սիսակ, 5 ղրշ.— Լուծեալ Սեր՝ գրեց Բենիամին Եղիազարեան 4 ղրշ.— Բառարան Թուրքերէնէ հայ. յօրինեց Ս. Մ. Գասպարեան 5 ղրշ.— Կոմիտներ՝ ոտանաւոր, գրեց Ե. Տ. Եղիազարեան 5 ղրշ.— Տիկին Ռոժէ Լատուռ, Թրգմ. Զարմայր 2ուկէս ղրշ.— Ազատ նշոյլներ, արձակ և ոտանաւոր, գրեց Բ. Իսպէնճեր 2ուկէս ղրշ.— Պատմ. իմաստ., վիպական, բանաստեղծական, գիտական, առողջապահական են. վերոգրեալ 12 հատոր գիրքերը, որոնք իրենց այլազան պարունակութեամբ ամէն հասակի և սեռի ընթերցման արժանի են, աննախադէպ գնով մը միմիայն 20 ղրշ. վճարելով կրնան ստանալ Աշճեան գրատունէն, Կ. Պոլիս, Զապթիէ Եօգուշը, Թիւ 29։ Գաւառաց համար բոստի ծախք 7 ղրուշ աւելի։ Հասցէ՝ 10—4

درسعادتده چقماقجيلر يوقوشنده نومرو ٢٩
اشجيان كتبخانه سنه

ԹԱՀԹԱՊՐՈՒՆԵԱՆ
ԹԷՐՁԻ ՅԱԿՈԲ

Մահմուտ Բաշատա Մանտաթըր խանընտա 32 նումէրօլը մուքաքքաթ օտասընտա սըմարըլամա էյլիւպ իլէ մէշղուլ օլուպ, վագթին կիւթիւչիւնէ մուվաֆըգ սուրէթտէ պիչիմլի էյլիւպ խարաբըը կիպի, պաշլըճա տիւրլիւ էյլիւպէլէրի վէ սաիր քումաշլէրի աէօզ վէրտիկի կիւն վէ զամանտա աէպաթ իլէ հազըր իտէր։ Թիւճճարան խազըրճըլարը իլէ վէ սաիր ատամլարընա հաֆթալըգ իլէ տախի էյլիւպ խարար. պու խուսուսա Թէշրիֆ իտէճէք զէվաթըն խօշնուտիյէթի խուսուսընտա իլանը մէզքիւրէ իպթիտար օլունմուշ տըր։ 25—50

ՏԷՕՅՉԷ ՕՐԻԱՆԹ ՊԱՆԳ
ԱԼԷՄԱՆ ԱՆՕՆԻՄ ԳՈՒՄՊԱՆԻԱՍԸ

Սէրմայէսի 16,000,000 մարգ (20 000 000 ֆրանք)

ՊԷՐԼԻՆ, ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ, ՊՐՈՒՍԱ, ԽՈՒՔԷՆՏԷՐԻՅԷ, ՓԱՀԻՐԷ, ՀԱՄՊՈՒՐԿ.

Տէրսաատէթ Ալէման գօնսօլաթօսընտա մուգայյէտ (1906 յունվ. 31տէ)

Տրէզտնէր Պանգ, Ա. Շաֆհաուզէնուշէր Պանքֆէրայն վէ Նացիօնալ Պանգ Ֆիւր Տէօյչլանտ Թարաֆընտան մուէսսէս

ՄԷՐՔԷԶԸ ԻՍՏԱՐԷՍԻ ԳԱԼԱԹԱՏԱ ԼՕՅՎՕՏԱ ՃԱՏՏԷՍԻՆՏԷ ՅԱԿՕՊԵԱՆ ԽԱՆ. ՍԹԱՆՊՕԼ ՇԻՒՊԷՍԻ ՏԻԼՄԻՋՃԱՏԷ ԽԱՆ.

Գաչա սաաթը հէր կիւն ալաֆրանգա սաաթ 9½տան 4է գատար
Ճումա կիւնլէրի » 9½տան 1է գատար։

Մէզքիւր պանգանըն Թասարրուֆ գասասը տախի օլուպ, պու գասայա պարա Թէվտի իտէնլէրէ 1000 լիրայա գատար օլան մէպալիղ իչիւն 3½ %, 1000 լիրատան զիյատէ մէպալիղ իչիւն 3 % ֆայիզ իտա էյլէյօր։

Պունընլա պէրապէր, պանգա՝ քէյֆիյէթի էվվէլճէ մահալլի կաղէթալարըլա իլան իթտիրմէք չարթը իլէ ֆայիզին միգտարընը Թէզյիտ վէ եա Թէնզիլ իթմէք սէլահիյէթինի մուհաֆազա էյլէր։ Թէվտի իտիլէն մէպալիղտան 200 լիրայա գատար օլան մէպալիղ՝ իխթէնիւտիկի զէման կէրի ալընապիլիր։ 200տէն 1000 լիրայա գատար օլան մէպալիղի կէրի ալմագ իչիւն 8 կիւն էվվէլ, 1000 լիրայը միւթէճավիզ աքչէյի իսթիրտատ իչիւն տէ 30 կիւն էվվէլ պանգայա իխպարը քէյֆիյէթ իթմէք իճապ իտէր։

Մէզքիւր պանգա՝ Գալաթա Պօրսասը իլէ էճնէպի պօրսալարընտա միւթէտաւիլ սէրմայէլէրը տախի չէրաիթը միւթէտիլէ իլէ գապուլ էյլէտիկի կիպի, վէսաթէթիյէ իչթիրա իտիլէն Թահվիլաթըն էմրը մուհաֆազասը իչիւն այրըճա իւճրէթ ալմազ։

ԶԷՐԱԱԹ ՊԱՆՔԱՍԸ ԲԻՅԱՆՔՕՍԸ
ՀԱՄԻԼԷՅԷ ՄՈՒՀԱՃԻՐԻՅԷՆԻՆ ՄԻՍԱՐԻՖԸ ԻՈՒԹԵԱՆԻՅԷՍԻՆԷ ՄԱԽՍՈՒՍ ՏԻՐ

Իքրամիյէլէր Տէրսաատէթտէ Զըրաաթ Պանքասը իտարէի մէրքէզիյէսինտէ Քէօբրիւլիւզատէ բինասը ճիւպէսինտէ վէ Օսմանլը Պանգասընըն վէ քավանյասընտա մէզքիւր պանգալար ճէմաաթընտա քէշիտէ օլունուր.

ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻ ՔԷՇԻՏԷ 1 ՔԸՇՐԻՆԻ ՍԱՆԻ 322 ԹԱՐԻԽԻՆՏԷ ՏԷՐՍԱԱՏԷԹՏԷ Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթըը ճէլըլէսի սալոնունտա ալէնէն իճրա իտիլէճէքտիր։

ՊԻԼԷԹԼԷՐԻՆ ՄԷՃՄՈՒԸ ԱՏԷՏԻ 175,000
ԻՔՐԱՄԻՅԷ ԳԱԶԱՆԱՃԱԳ ՊԻԼԷԹԼԷՐԻՆ ԱՏԷՏԻ 35,000

ՊԻՐԻՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻՅԷ 300,000 ՂՐՈՒՇ

2ՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻՅԷ	3ՒՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻՅԷ	4ՒՆՃԻ ԻՔՐԱՄԻՅԷ
100,000 ՂՐՇ.	50,000 ՂՐՇ.	20,000 ՂՐՇ.

ԻՔՐԱՄԻՅԷԼԷՐԻՆ ԱՏԷՏ ՎԷ ՄԸԳՏԱՐԸ

1	ատէտ	300,000	ղուրուշ	իքրամիյէ			
1	»	100,000	»	»			
1	»	50,000	»	»			
1	»	20,000	»	»			
6	»	60,000	»	»	պէհէրի	10,000	ղուրուշ
10	»	50,000	»	»	»	5,000	»
20	»	40,000	»	»	»	2,000	»
60	»	60,000	»	»	»	1,000	»
400	»	200,000	»	»	»	500	»
3000	»	240,000	»	»	»	80	»
31500	»	630,000	»	»	»	20	»
35,000		1,750,000					

Քէշիտէ մուամէլէսի Զըրաաթ Պանգասը Մէճլիսը Իտարէսի հէյէթիլէ Մալիյէ Նէզարէթի վէ Տիվանը Մուհասէպաթ վէ Օսմանլը Պանգասընտան Թային օլունաճագ զէվաթ հուզուրընտա իճրա օլունաճագ, գազանան իքրամիյէլէր [illegible] 20 գուրուշ [illegible] նումէրօլար [illegible] թէտիյէ օլունուր։

Պիլէթլէր Տէրսաատէթտէ Զըրաաթ Պանգասը իտարէի մէրքէզիյէսի վէ պիւթիւն թաշրա շուպէլէրի իլէ Թէվզի [illegible] Զըրաաթ Պանգասը շուպէլէրի վէ սանտըգլարը իլէ Օսմանլը Պանգասը շուպէլէրինտէ ֆիաթը վէրիլիր. Թօփ իթիպարըյլա 25 ատէտ պիլէթ ալան քիմսէյէ 100տէ [illegible] իգրամ օլունուր, վէ [illegible] պիլէթլէր [illegible] կէրի վէրիլիր։

ԹԱՄ ՊԻԼԷԹԻՆ ՖԻԱԹԸ 1 ԱՏԷՏ ՍԻՄ ՄԷՃԻՏԻՅԷ
ՆԸՍՖ ՊԻԼԷԹԻՆ ՖԻԱԹԸ ՅԱՐԸՄ ՍԻՄ ՄԷՃԻՏԻՅԷ

ՆՇԱՆ ԶԱՄԻՉԵԱՆ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ՄՈՄԵՐՈՒ
ԵՒ
ՊԷՐՏԱՒԻԹԵԱՆ ՀԱԴՈՒՍՏՆԵՐՈՒ

Կ'ուզէ՞ք հարսնիքներնուդ փայլը աւելցնել, զարդարել «էֆէ» մը ալ ձեռնել, դիմեցէք ՆՇԱՆ ԶԱՄԻՉԵԱՆի վաճառատունը, ուր բացի պատրաստ գտնուած մոմերէ կը զարդարուին նաեւ մեծ խնամով վերջին նորաձեւութեամբ ճաշակաւոր մոմեր, ամենչափի ամեն գիներով։ Կը գտնուի նաեւ հոն հարսի կիւլանա, քօղք, քօղքի անուակ, զարդարուած կօշիկ, ծաղիկ, փետուր, եւն. եւն. եւն.։

Փութացէ՛ք, հարսնիքի Տէրեր, այցելել անգամ մը Նշան Զամիչեանի հարսանեկան մոմերու ճոխ վաճառատունը, ուր ոչ միայն ձեր ճաշակը, այլ նաեւ ձեր քսակն ալ գոհունակ պիտի գտնէ։

ՈՒՇԱԼ ՏԷՂ ՉԵՐԹԱՔ

ՆՇԱՆ ԶԱՄԻՉԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Փոստանեցօ խանի տակ, թիւ 86 20—17

Ա. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

396, Բերա, Մեծ Փողոց, 396
(Նաւիրի գարեջրատան վրայի յարկը)

Ամենաարուեստիկ ցաւած ակռաները վայրկեանապէս կը բուժէին. ցաւով գիմնալ և բուժուած ակռաները պահելու պայմանով։ Արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն յար և նման բնականին ազատ արուեստագիտութիւն և կատարեալ ծամողութիւն երաշխաւորելով։

Դարման ամենակատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ առանց ցաւի ատամնահանութիւն։

Ամառները ամէն օր առաւօտէն մինչեւ կէս օր, և ձմեռները առաւօտէն մինչեւ կէս գիշեր հիւանդ կ'ընդունին։ 29—50

ԲԷԹ'ՕԼ ՈՒՐԱԼ
ՄԱԶԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ
PETROLE OURAL

Երբ մազերնիդ լաւ մը լուալ ԲԷԹՐՕԼ ՈՒՐԱԼի հականեխիչ և զօրացուցիչ հեղուկով, վստահ եղէք թէ անոնք բնաւ պիտի չթափին և ձեր գլխուն ծակոտիները աւելի պիտի զօրանան։

Յիշեալ հեղուկը վաւերացուած է Ֆրանսական Բժշկական Կաճառէն և այսօր ամէն կողմ կը գործածուի։ Եթէ հին աթօփէ թենէ բռնուած էք, գործածեցէք այս հեղուկը և կատարելապէս պիտի բուժուիք, և ձեր մազերը աւելի պիտի զօրանան, չամնան և ձեր դէմքին գեղեցկութիւնը պիտի աւելնայ։

Կը ծախուի բոլոր սափրիչներուն և դեղավաճառներուն քով։ Ընդհ. Ներկայացուցիչ C. Basiliades et Cie. Կ. Պոլիս, Պաղչէ-Գափու, Շիրին խան, թիւ 11. 25—25

ՄԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԻՔ
մինչեւ որ չտեսնէք և չուսումնասիրէք խիստ աժան սակագիններ և խիստ դաւանձեան պայմանները

"ՖՐԻՏՐԻԽ ՎԻԼՀԷԼՄ,, Ի
"Friedrich Wilhelm,,

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ ՊԵՐԼԻՆ, 1866ին

Կ. Գ.ը...է ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ԿԱՅՍ. ԿԱ. ՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ....

Ապահովագրութիւն կեանքի, ընտանեկան, ժողովրդական և առեւտրական. բնական........

ՄԻՆՉԵՒ 1905 ԴԵԿՏ. Ի ՎԵՐՋԸ ԿՆՔՈՒԱԾ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
1,040,000,000 ՖՐ.
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒՈՂՆԵՐՈՒ ՎՃԱՐՈՒԱԾ ԳՈՒՄԱՐ (ըստ հաշուոյ)
82,069,055 ՖՐ.
ԱՊԱՀՈՎԱԳԻՆ
117,268,910 ՖՐ.
ԳԱՆՁՈՒԱԾ ԱՊԱՀՈՎԱԳԻՆ ՄԻՆՉԵՒ 1905
25,403,875 ՖՐ.

2,015,988 հոգի ապահովագրուած են մինչեւ 1906 Յունվար 1

Ընկերութեան դրամատուններն են
Օտ. Կայս. Պանքան
Բօլիւսպանքը (Գերմ. Կայս. Պանք.)
Ս. Պլայխրօտէր դրամատունը

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ
Ճ. Կ. ՃՕՆՍԸՆ ԵՒ ԸՆԿ.
J. G. Johnson & Cie
ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ
ԴԻՄԱՑ
Թահթագալէ խան, ՂԱԼԱԹԻԱ
Կ. ՊՈԼԻՍ

Արդիւնաւոր գործակալներ կը փնտռուին, առաւելակագէտ յանձնարարութիւններ ներկայացնելու պայմանով։

ՏՈՒՆ ՇԻՆՈՂՆԵՐՈՒՆ
ՆՈՐ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Կահերու վերաբերեալ ամէն տեսակ կերպասներ, գորգեր, մուշամպաներ, թիւլ և բուրդ վարագոյրներ, ամէն տեսակ սփռոցներ, նաև ընտիր ճերմակեղէններ, մատամբոլ, մերմերշանի են. խիստ աժան գիներով։

Դիմեցէք Պոլիս, Պահճէ Գաբու Մէյտանճըք փողոց, թիւ 21 ԼԵՒՈՆ ԵՖ. ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆԻ վաճառատունը։ 30—5

ՏՈՔԹ. Գ. ՉԱՐՓՃԵԱՆ
ՎԿԱՅԵԱԼ ՖՐԱՆՍ. ՃԵՄԱՐԱՆԷՆ
ՄԱՍՆԱԳԷՏ
Ականջի, քթի, կոկորդի եւ բերնի հիւանդութեանց

Որ երբեմն իբր օգնական բժիշկ պաշտօնավարած է Պորտոյի կառավարական հիւանդանոցներուն մէջ, այժմ Կ. Պոլիս վերադարձած ըլլալով, կը բնակի Բերա, Թագսիմ Ը...ր փողոց թիւ 6 (Գաղղիական հիւանդանոցին և...ը), և հիւանդ կ'ընդունի բաց ի երկուշաբթիէն ամէն օր կէս օրէ վերջը։

Շաբաթ օրերը ձրի։ 18—40

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԹՕՄԱԹԷՍԻ ՓԷԼԹԷԻ
ԹԱԶԱ, ԱՆԱՐԱՏ, ՄԱՔՈՒՐ
ԽԱՉԻԿ ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ

Կեդրոնատեղի՝ Խասըրճըլար, Եէնի խան, թիւ 19։

Մասնաճիւղ՝ Ղալաթիա, Եիւքսէք գալտըրըմ, Իզմիրլի Օթէլ, թիւ 47։

Այս վաճառատունը, որ 20 տարիէ ի վեր կ'զբաղի թոմաթէսի փէլթէի պատրաստութեամբ, այս տարի ևս յատկապէս և մեծ խնամով տեղական ընտիր թոմաթէսէ պատրաստած է համեղ և մաքուր բէլթէ, մասնաւորապէս ընտանիքներու համար։

Սոյն բէլթէները յանձնարարելի են թէ՛ իրենց մաքուր պատրաստութեանը և թէ գիներու չափաւորութեանը համար։

Իւրաքանչիւր մէկ օխանոց թիթեղեայ տուփը կ'արժէ 5 ղրուշ։

Կեղծիքներէն զգուշանալու համար ուշադրութիւն ընել տուփերու վրայի Խաչիկ Թովմասեան մարքային։

Կը գտնուի նոյնպէս հետեւեալ տեղերը.— Բերա, Շիտակ ճամբայ, Թօքաթլեանի կից ծխավաճառ Գ. Կիւլէրեանի քով. Մըսըր Չարշըսը Պալըգ Բազարը դուռը, թիւ 21 և 7 աթթար հաճի Հիւսնի պէյի վաճառատունը։ Պալըգ Բազար, Թահմիս փողոց, թիւ 62, նպարավաճառ հաճի Մէհմէտ էֆ.ի քով։

Կը գտնուի նոյնպէս բոլոր գլխաւոր նպարավաճառատուններու մէջ։ 4—20

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Թ. ԳԱՑԷՐԵԱՆ